

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud.: V. Muntean)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: I. Țurcan, I. Cotruță, N. Simciuc)

ÎNCHEIERE

6 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de către Stratulat Elena, reprezentată de avocatul Josan Vasile, de către Cucurudza Nicolae, reprezentat de avocatul Chiosa Serghei, de către Căpățînă Ion, reprezentat de avocatul Zama Vitalie, de către Pascaru Liliana, Covalciuc Irina, Chirov Gheorghii, Sajin Vasile, Tomacu Gheorghe, Lupu Andrei, Moraru Cristina și Gandraman Rodica,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunei Trușeni, Primarului comunei Trușeni, Apostol Ion, Cecet Veaceslav, Sajin Vasile, Lupu Andrei, Grosu Alexandru, Silvestru Nicolae, Moraru Cristina, Bordea Leonid, Burgan Nicolae, Stratulat Elena, Istratii Mariana, Rotaru Alexandru, Căpățînă Ion, Zghibarțev Alexandr, Bobeia Vasile, Ciortan Nona, Calin Octavian, Catan Olga, Bîrsanu Igor, Viconschii Iurii, Negru Nicanor, Purcel Elena, Mocanu Gheorghe, Ceban Tatiana, Bălan Gheorghe, Moisei Afanasie, Chirov Gheorghii, Afanasiuc Natalia, Cojocaru Mihaela, Tcaci Vitalie, Vasiliev Sergiu, Ciolac Olga, Petrov Mihail, Vasilachi Nadejda, Covalciuc Irina, Ceban Alexandru, Platon Constantin, Pascaru Liliana, Cucurudza Nicolae, Ionițel Iurie, Roșioru Sergiu, Tomacu Gheorghe, Gandaraman Rodica, Tentiuc Victor, Vasilachi Grigorii, Tudor Vladimir, Muntean Anastasia, Arnăut Violeta, cu privire la contestarea actului administrativ și recunoașterea nulă a contractelor de vânzare – cumpărare;

cererea de chemare în judecată formulată de Hohlov Vladimir, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor și Malișev Serghei împotriva Consiliului comunei Trușeni și Primăria comunei Trușeni, cu privire la contestarea actului administrativ;

cererea de chemare în judecată depusă de Nosaci Tatiana împotriva Consiliului comunei Trușeni și Primăria comunei Trușeni, Chirov Gheorghii, Purcel Elena, Cucurudza Nicolae, Mocanu Gheorghe, Ceban Tatiana, Bălan Gheorghe, Moisei Afanasie, Ionițel Iurie, Roșioru Sergiu, Petrov Mihail, Afanasiuc Natalia, Cojocaru Mihaela, Tomacu Gheorghe, Tcaci Vitalie, Vasiliev Sergiu, Tentiuc Victor, Ciolac

Olga, Gandaraman Rodica, Sajin Vasile, Lupu Andrei, Grosu Alexandru, Ceban Alexandru, Silvestru Nicolae, Covalciuc Irina, Moraru Cristina, Bordea Leonin, Bagan Nicolae, Stratulat Elena, Platon Constantin, Istratii Mariana, Rotaru Alexandru, Căpățină Ion, Bobea Vasile, Ciortan Nona, Cecet Veaceslav, Calin Octavian, Catan Olga, Pascaru Liliana, Zghibarțev Alexandr, Bîrsanu Igor, Viconschii Iurii, Negru Nicanor, cu privire la contestarea actelor administrative și recunoașterea nulă a contractelor de vânzare – cumpărare,

împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au admis apelurile avansate de Nosaci Tatiana, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Șevcenco Tudor și cererea de alăturare la apel depusă de Hohlov Vladimir, Andoni Nicolai, Ștora Marina și Malișev Serghei și s-a casat integral hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 21 martie 2012, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a înregistrat cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunei Trușeni, intervenient accesoriu Sajin Vasile, cu privire la contestarea actului administrativ.

Circumstanțele de fapt, prezentate de instituția reclamantă, pot fi rezumate după cum urmează.

La 8 noiembrie 2010, Consiliul comunei Trușeni a adoptat decizia nr. 12/4 „cu privire la vânzarea-cumpărarea loturilor de teren pomicol în întovărășirile pomilegumicole”, prin care a aprobat vânzarea-cumpărarea loturilor din întovărășirile pomicole de pe teritoriul comunei Trușeni, în conformitate cu prevederile Legii nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului.

Decizia menționată a fost prezentată Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la 20 decembrie 2011.

Drept urmare a exercitării controlului de legalitate al actului administrativ vizat, la 18 ianuarie 2012, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat Consiliului comunei Trușeni notificarea cu nr.25-S/12, prin care a solicitat abrogarea/modificarea deciziei menționate.

Consiliul comunei Trușeni nu a examinat notificarea Oficiului și nu a furnizat răspuns în termenele prevăzute de articolul 68 alin. (3) și (4) din Legea privind administrația publică locală.

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a pretins că decizia nr. 12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni este una ilegală.

În justificarea acestei opinii, reclamantul a subliniat că întovărășirea pomicolă „Odihna Satului” (inițial „Otdîh”) a fost constituită în anul 1987, fiindu-i repartizate 4,5 ha de teren. La momentul formării, calitatea de membru al întovărășirii o dețineau 64 de persoane cărora li s-a repartizat câte un sector de teren cu suprafața de 600 m.p. pentru fiecare membru. Hotarele întovărășirii au fost stabilite prin Planul de selectare a terenurilor repartizate întovărășirilor pomicole din comuna Trușeni.

Potrivit Planului întovărășirii pomicole „Grădina Moldovei”, acesteia i-a fost repartizat un teren cu suprafața de 4 ha, care era parcat în 58 de sectoare, fiecărui membru revenindu-i un teren cu suprafața de 600 m.p.

Reieșind din cele menționate, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a sugerat că terenurile indicate în decizia sus – menționată, ca terenuri incluse în hotarele întovărășirilor pomicole „Odihna Satului” și „Grădina Moldovei”, nu se încadrează în Planul de selectare a terenurilor repartizate întovărășirilor respective. Terenurile înstrăinate membrilor Î.P. „Odihna Satului” și Î.P. „Grădina Moldovei” se referă la regimul juridic al spațiilor verzi și îndeplinesc funcția spațiilor verzi cu funcții utilitare de consolidare a terenurilor.

Prin urmare, în opinia reclamantului, repartizarea și înstrăinarea terenurilor din speță contravine prevederilor art. 20 din Legea nr.591-IX din 23 septembrie 1999 cu privire la spațiile verzi ale localităților urbane și rurale. Mai mult, fără autorizarea organelor de mediu, au fost defrișați arbori, fapt care contravine Legii nr. 1515-XII din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător.

Bazându-se pe articolul 7 alin. (4) și (5) din Legea nr. 1308-XII din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului și pct.10 al Statutului model al întovărășirii pomicole, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.629 din 13 noiembrie 1991, reclamantul a precizat că vânzarea-cumpărarea terenurilor în întovărășirile pomicole menționate în decizie urma să fie acceptată doar în cazul prezentării actelor expres prevăzute de lege. Însă, astfel de acte nu au fost furnizate. Mai mult, conform punctului 4 din același statut, loturile de pământ repartizate până la 1 ianuarie 1991 se păstrează în dimensiunile stabilite de legislația în vigoare la momentul repartizării. Așadar, înstrăinarea repetată, la preț normativ a terenurilor din aceste întovărășiri nu este întemeiată pe lege.

Din motivele ce preced, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat anularea deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni „cu privire la vânzarea – cumpărarea loturilor de teren pomicol în întovărășirile pomilegumicole” (vol. I, f. d. 4)

Prin cererea de concretizare a cerințelor din 3 octombrie 2012, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a indicat în calitate de intervenienți accesorii pe Chirov Gheorghii, Purcel Elena, Mocanu Gheorghe, Ceban Tatiana, Mocanu Tatiana, Balan Gheorghe, Moisei Afanasie, Petrov Mihail, Afanasiuc Natalia, Bubuioc Cătălina, Cojocarui Mihaela, Tcaci Vitalie, Vasiliev Sergiu, Ciolac Olga, Arnăut Violeta, Vasilachi Ion, Sajin Vasile, Lupu Andrei, Grosu Alexandru, Silvestru Nicolae, Covalciuc Irina, Moraru Cristina, Bordea Vasile, Bugan Nicolae, Statulat Elena, Istratii Mariana, Cazimir Ivan, Rotaru Alexandru, Căpățînă Ion, Țugui Lidia, Bodea Vasile, Cenuța Vadim, Catan Olga, Calin Octavian, Bîrsanu Igor, Viconschi Iuri, Trelea Victor, Negru Nicanor și Tudor Vladimir (vol. I, f. d. 45 – 47).

Prin cererea de concretizare a pretențiilor inițiale, Oficiul teritorial Chișinău a specificat că solicită anularea deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni, în partea ce ține de vânzarea – cumpărarea terenurilor din cadrul Î.P. „Grădina Moldovei” și Î.P. „Odihna Satului” (vol. I, f. d. 67).

La 2 iulie 2012, Hohlov Vladimir, Nedelco Vlad, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor, Malișev Serghei, reprezentați de avocata

Pascal Lilia, au depus cerere de chemare în judecată către Consiliul comunei Trușeni și Primăria com. Trușeni, cu privire la anularea deciziei Consiliului comunei Trușeni nr.12/4 din 8 noiembrie 2010.

În motivarea cerințelor lor, reclamanții au indicat că, la 4 mai 2012, s-au adresat către Primăria comunei Trușeni, Consiliul comunei Trușeni cu cerere prealabilă, prin care au solicitat anularea deciziei nr. 12/4 din 8 noiembrie 2010, în partea înstrăinării bunurilor imobile înregistrate cu nr. cadastrale: YYYYYY60; YYYYYY60; YYYYYY61; YYYYYY62; YYYYYY63; YYYYYY65; YYYYYY66; YYYYYY67; YYYYYY68; YYYYYY69; YYYYYY71; YYYYYY72; YYYYYY73; YYYYYY74; YYYYYY75; YYYYYY76; YYYYYY77; YYYYYY78; YYYYYY79; YYYYYY80; YYYYYY81; YYYYYY75; YYYYYY76; YYYYYY77; YYYYYY78; YYYYYY78A; YYYYYY79; YYYYYY80; YYYYYY81; YYYYYY82; YYYYYY83; YYYYYY84; YYYYYY85; YYYYYY86; YYYYYY87 și două bunuri neînregistrate, precum și anularea contractelor de vânzare -cumpărare încheiate între administrația locală și persoanele fizice (beneficiari), anularea deciziilor luate în vederea formării imobilelor și înstrăinării acestora pe suprafața de teren amplasată între Î.P. „Proiectirovșic”, Î.P. „Grădina Moldovei” și Î.P. „Odihna Satului” comuna Trușeni. În cuprinsul acesteia, solicitanții au precizat că sunt indignați de acțiunile administrației publice locale, care a permis parcelarea trupului de pădure și formarea a câtorva zeci de bunuri imobile, după caz, vânzarea lor către unele persoane fizice. Mai mult, aceștia au indicat că, în rezultat al înstrăinării terenurilor, se defrișează arborii și arbuștii, care serveau ca protecție contra alunecărilor de teren și a zonei verzi pentru locuitori.

Reclamanții au susținut că Primăria Trușeni a încălcat articolul 40 din Codul funciar și articolul 4 al Legii nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, care prevede că înstrăinarea terenurilor se face doar la licitație publică.

Prin răspunsul Primăriei Trușeni din 6 iunie 2012, reclamanții au fost informați că proprietarii loturilor vecine nu sunt în drept de a înainta o astfel de cerere, din motiv că solicită anularea actelor juridice la care nu sunt parte, iar bunurile imobile au fost formate și înstrăinate, conform deciziei Consiliului com.Trușeni, fiind incluse în planul urbanistic general de dezvoltare a localității.

În opinia reclamanților, autoritatea publică pârât a încălcat interesul obștesc și general al proprietarilor cu terenuri vecine prin adoptarea deciziei contestate.

Din aceste motive, reclamanții, reprezentați de avocata Pascal Lilia, au cerut anularea deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni (vol. I, f. d. 4).

Prin încheierea din 24 decembrie 2012 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, s-a dispus conexarea cauzelor formulate de reclamanții de mai sus și de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, într-o procedură unică pentru examinare în cadrul unui proces (vol. I, f. d. 31).

La 24 aprilie 2013, Hohlov Vladimir, Nedelco Vlad, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor, Malișev Serghei, reprezentați de avocata Pascal Lilia, au depus cerere de concretizare a pretențiilor inițiale. Astfel, reclamanții

au cerut anularea deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni, în partea vânzării – cumpărării loturilor de teren agricol în întovărășirile pomilegumicole de pe teritoriul Primăriei Trușeni în beneficiul Î.P. „Odihna Satului”, în special, în partea ce ține de persoanele fizice Chirov Gheorghii, Prucel Elena, Mocanu Gheorghe, Ceban Tatiana, Mocanu Tatiana, Bălan Gheorghe, Moisei Afanasie, Petrov Mihail, Afanasiuc Natalia, Bubuioc Cătălina, Cojocaru Mihaela, Tcaci Vitalie, Vasiliev Sergiu, Ciolac Olga, Arnăut Violeta, Vasilache Ion.

În același timp, reclamanții au solicitat anularea deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni, în partea vânzării – cumpărării loturilor de teren agricol în întovărășirile pomilegumicole de pe teritoriul Primăriei Trușeni în beneficiul Î.P. „Grădina Moldovei”, în special, în partea ce ține de persoanele fizice Sajin Vasile, Lupu Andrei, Grosu Alexandru, Silvestru Nicolae, Covalciuc Irina, Moraru Cristina, Bordea Vasile, Bugan Nicolae, Stratulat Elena, Istratii Mariana, Cazimir Ivan, Rotaru Alexandru, Capățîna Ion, Țugui Lidia, Bobea Vasile, Cenușă Vadim, Calin Octavian, Catan Olga, Bîrsan Igor, Visovschii Iurii, Trelea Victor, Negru Nicolae și Tudor Vladimir (vol. I, f. d. 58).

În cadrul examinării cauzei, intervenienții accesorii Sajin Vasile, Grosu Alexandru au depus referințe în întâmpinarea cererilor de chemare în judecată, solicitând respingerea lor ca neîntemeiate (vol. II, f. d. 20 – 22).

Prin hotărârea din 9 februarie 2015 a Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, acțiunile intentate de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Hohlov Vladimir, Nedelco Vlad, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor, Malișev Serghei au fost respinse (vol. II, f. d. 220, 222 – 227).

La 30 martie 2015, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a decis începerea reconstituirii procedurii judiciare pierdute parțial, care s-a încheiat cu pronunțarea hotărârii (vol. II, f. d. 231). Așadar, având în vedere că au fost adunate suficiente materiale pentru reconstituirea procedurii judiciare, instanța de judecată a încetat acest proces și a expediat cauza civilă în instanța de apel pentru judecarea cererii de apel avansate de petiționari (vol. II, f. d. 242).

Prin decizia din 12 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău, s-au admis apelurile declarate de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Hohlov Vladimir, Nedelco Vlad, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor, Malișev Serghei și s-a casat hotărârea din 9 februarie 2015 a Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (vol. III, f. d. 124 – 140).

În special, la baza acestei soluții, instanța de apel a stabilit că prima instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane neantrenate sau aceste au fost atrase într-o calitate necorespunzătoare, de vreme ce au drepturi de proprietate născute în temeiul contractelor de vânzare – cumpărare contestate în litigiu (vol. III, f. d. 138).

La rejudecarea cauzei, la 16 decembrie 2016 și 23 martie 2017, Nosaci Tatiana, reprezentată de avocata Agachi Tatiana, a depus cerere de modificare a obiectului acțiunii inițiale, și anume, a mărit numărul părților și a solicitat suplimentar recunoașterea nulă a contractelor de vânzare – cumpărare încheiate în baza deciziei contestate. Or, în opinia ei, contractele de vânzare – cumpărare sunt acte juridice

subsecvente actului administrativ, care vor urma soarta acestuia (vol. IV, f. d. 218 – 220).

În astfel de circumstanțe, Nosaci Tatiana, reprezentată de avocata Agachi Tatiana, a înaintat pretenții finale împotriva Consiliului comunei Trușeni, Primăriei comunei Trușeni, Chirov Gheorghii, Purcel Elena, Cucurudza Nicolae, Mocanu Gheorghe, Ceban Tatiana, Bălan Gheorghe, Moisei Afanasie, Ionițel Iurie, Roșioru Sergiu, Petrov Mihail, Afanasiuc Natalia, Cojocaru Mihaela, Tomacu Gheorghe, Tcaci Vitalie, Vasiliev Sergiu, Tentiuc Victor, Ciolac Olga, Gandaraman Rodica, Sajin Vasile, Lupu Andrei, Grosu Alexandru, Ceban Alexandru, Silvestru Nicolae, Covalciuc Irina, Moraru Cristina, Bordea Leonid, Bugan Nicolae, Stratulat Elena, Platon Constantin, Istratii Mariana, Rotaru Alexandru, Căpățină Ion, Bobea Vasile, Ciortan Nona, Cecet Veaceslav, Calin Octavian, Catan Olga, Pascaru Liliana, Zghibarțev Alexandr, Bîrsanu Igor, Viconschii Iurii, Negru Nicanor.

Prin urmare, reclamanta a solicitat anularea deciziei nr.1214 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni și recunoașterea nulă a următoarelor contracte de vânzare – cumpărare încheiate de Primăria comunei Trușeni, în calitate de vânzător: contractul de vânzare – cumpărare nr. 1502 din 28 aprilie 2011, nr. cadastral XXXXX76, cumpărător Purcel Elena; contractul de vânzare – cumpărare nr. 9655 din 13 octombrie 2011, nr. cadastral XXXXX76, cumpărător Cucurudza Nicolae, iar vânzător Purcel Elena; contractul de vânzare – cumpărare nr. 3063 din 9 august 2011, nr. cadastral XXXXX75, cumpărător Chirov Gheorghe; contractul de vânzare – cumpărare nr. 807 din 28 februarie 2011, nr. cadastral XXXXX77, cumpărător Mocanu Gheorghe; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1507 din 28 aprilie 2011, nr. cadastral XXXXX78, cumpărător Ceban Tatiana; contractul de vânzare – cumpărare nr. 769 din 23 februarie 2011, nr. cadastral XXXXX79, cumpărător Balan Gheorghe; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1040 din 15 martie 2011, nr. cadastral XXXXX80, cumpărător Moisei Afanasie; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1322 din 14 aprilie 2011, nr. cadastral XXXXX80, cumpărător Ioniței Iurie de la vânzătorul Moisei Afanasie; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1670 din 8 iunie 2012, nr. cadastral XXXXX80, cumpărător Roșioru Sergiu de la vânzătorul Ionițel Iurie; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1911 din 25 mai 2011, nr. cadastral XXXXX220, cumpărător Petrov Mihail; contractul de vânzare – cumpărare nr. 8684 din 21 septembrie 2011, nr. cadastral XXXXX220, cumpărător Ceban Alexandru de la vânzătorul Petrov Mihail; contractul de vânzare – cumpărare nr. 666 din 18 februarie 2011, nr. cadastral XXXXX82, cumpărător Afanasiuc Natalia; contractul de vânzare – cumpărare nr. 7374 din 9 august 2011, nr. cadastral XXXXX82, cumpărător Tomacu Gheorghe, iar vânzător Afanasiuc Natalia; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1100 din 18 martie 2011, nr. cadastral XXXXX84, cumpărător Cojocaru Mihaela; contractul de vânzare – cumpărare din 9 august 2011, nr. cadastral XXXXX84, cumpărători Tomacu Ana și Tomacu Gheorghe, iar vânzător Cojocaru Mihaela; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2123 din 17 iunie 2011, nr. cadastral XXXXX85, cumpărător Tcaci Vitalie; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1694 din 11 iunie 2012, nr. cadastral XXXXX85, cumpărător Gandraman Rodica, iar vânzător Tcaci Vitalie; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1120 din 21 martie 2011, nr. cadastral XXXXX86,

cumpărător Vasiliev Sergiu; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2698 din 7 aprilie 2011, nr. cadastral XXXXX86, cumpărător Tentiuc Victor, iar vânzător Vasiliev Sergiu; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2606 din 18 iulie 2011, nr. cadastral XXXXX87, cumpărător Ciolac Olga; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1691 din 11 iunie 2012, nr. cadastral XXXXX87, cumpărători Gandraman Victor și Gandraman Rodica, iar vânzător Ciolac Olga; contractul de vânzare – cumpărare nr. 809 din 28 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYY60, cumpărător Sajin Vasile; contractul de vânzare – cumpărare nr. 540 din 14 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYY61, cumpărător Lupu Andrei; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1077 din 17 martie 2011, nr. cadastral YYYYYY62, cumpărător Grosu Alexandru; contractul de vânzare – cumpărare nr. 11602 din 6 octombrie 2011, nr. cadastral YYYYYY62, cumpărător Ceban Alexadnru, iar vânzător Grosu Alexandru; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1078 din 17 martie 2011, nr. cadastral YYYYYY63, cumpărător Silvestru Nicolae; contractul de vânzare – cumpărare nr. 11600 din 6 octombrie 2011, nr. cadastral YYYYYY63, cumpărător Ceban Alexandru, Ceban Aliona, iar vânzător Silvestru Nicolae; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1045 din 17 martie 2011, nr. cadastral YYYYYY64, cumpărător Covalciuc Irina; contractul de vânzare – cumpărare nr. 3080 din 10 august 2011, nr. cadastral YYYYYY65, cumpărător Moraru Cristina; contractul de vânzare – cumpărare nr. 3365 din 13 septembrie 2011, nr. cadastral YYYYYY66, cumpărător Bordea Leonid; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1293 din 12 aprilie 2011, nr. cadastral YYYYYY67, cumpărător Bugan Nicolae; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1633 din 14 mai 2012 , nr. cadastral YYYYYY67, cumpărător Platon Constantin, iar vânzător Bugan Nicolae; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1286 din 12 aprilie 2011, nr. cadastral YYYYYY68, cumpărător Stratulat Elena; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1638 din 14 mai 2012, nr. cadastral YYYYYY68, cumpărător Platon Constantin, iar vânzător Stratulat Elena; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1294 din 12 aprilie 2011, nr. cadastral YYYYYY69, cumpărător Istratii Marina; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1636 din 14 mai 2012, nr. cadastral YYYYYY69, cumpărător Platon Constantin, iar vânzător Istratii Marina; contractul de vânzare – cumpărare nr. 791 din 24 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYY71, cumpărător Rotaru Alexandru; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2121 din 17 iunie 2011, nr. cadastral YYYYYY72, cumpărător Căpățîină Ion; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2840 din 28 iulie 2011, nr. cadastral YYYYYY73, cumpărător Zghibarțev Alexandr; contractul de vânzare – cumpărare nr. 4220 din 17 august 2011, nr. cadastral YYYYYY73, cumpărător Pascaru Liliana, iar vânzător Zghibarțev Alexandr; contractul de vânzare – cumpărare nr. 773 din 23 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYY74, cumpărător Bobea Vasile; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1161 din 24 martie 2011, nr. cadastral YYYYYY75, cumpărător Ciortan Nona; contractul de vânzare – cumpărare din 27 aprilie 2011, nr. cadastral YYYYYY75, cumpărător Cecet Veaceslav, iar vânzător Ciortan Nona; contractul de vânzare – cumpărare nr. 771 din 23 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYY76, cumpărător Calin Octavian; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1558 din 29 aprilie 2011, nr. cadastral YYYYYY77, cumpărător Catan Olga; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1502 din 23 iunie 2011, nr. cadastral

YYYYYY77, cumpărător Pascaru Liliana, iar vânzător Catan Olga; contractul de vânzare – cumpărare nr. 792 din 24 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYY78, cumpărător Bîrsanu Igor; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1985 din 13 iunie 2011, nr. cadastral YYYYYY79, cumpărător Viconschi Iurii; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2600 din 22 iunie 2011, nr. cadastral YYYYYY79, cumpărător Pascaru Liliana, iar vânzător Viconschi Iurii și contractul de vânzare – cumpărare nr. 535 din 11 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYY81, cumpărător Negru Nicanor (vol. VI, f. d. 95 - 96).

Având în vedere decizia din 12 mai 2016 a Curții de Apel Chișinău, Oficiul teritorial Chișinău a concretizat acțiunea inițială prin două cereri din 16 decembrie 2016 și 23 martie 2017. Potrivit acestora, reclamantul a cerut introducerea suplimentar în proces pe următorii pârâți: Sajin Vasile, Lupu Andrei, Grosu Alexandru, Silvestru Nicolae, Moraru Cristina, Bordea Leonid, Bugan Nicolae, Stratulat Elena, Istratii Mariana, Rotaru Alexandru, Capățină Ion, Zghibartev Alexandr, Bobea Vasile, Ciortan Nona, Calin Octavian, Catan Olga, Bîrsau Igor, Viconschi Iurie, Negru Nicanor, Purcel Elena, Mocan Gheorghe, Ceban Tatiana, Balan Gheorghe, Moisei Afanasie, Chirov Gheorghii, Afanasiuc Natalia, Cojocarui Mihaela, Tcaci Vitalie, Vasiliev Sergiu, Ciolac Olga, Petrov Mihail, Vasilachi Nadejda, Covalciuc Irina, Ceban Alexandru, Platon Constantin, Pascaru Liliana, Cucuruza Nicoale, Ionițel Iurie, Roșioru Sergiu, Tomacu Gheorghe, Gandraman Rodica, Tentiuc Victor, Vasilachi Grigorii, Tudor Vladimir, Muntean Anastasia, Arnăut Violeta și Cecet Veaceslav (vol. IV, f. d. 221 – 227; vol. VI, f. d. 87 – 89).

În aceste condiții, reclamantul a solicitat anularea deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni și recunoașterea nulă a următoarelor contracte de vânzare – cumpărare încheiate de Primăria comunei Trușeni, în calitate de vânzător: contractul de vânzare – cumpărare nr. 1502 din 28 aprilie 2011, nr. cadastral XXXXX76, cumpărător Purcel Elena; contractul de vânzare – cumpărare nr. 9655 din 13 octombrie 2011, nr. cadastral XXXXX76, cumpărător Cucurudza Nicolae, iar vânzător Purcel Elena; contractul de vânzare – cumpărare nr. 3063 din 9 august 2011, nr. cadastral XXXXX75, cumpărător Chirov Gheorghe; contractul de vânzare – cumpărare nr. 807 din 28 februarie 2011, nr. cadastral XXXXX77, cumpărător Mocanu Gheorghe; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1507 din 28 aprilie 2011, nr. cadastral XXXXX78, cumpărător Ceban Tatiana; contractul de vânzare – cumpărare nr. 769 din 23 februarie 2011, nr. cadastral XXXXX79, cumpărător Balan Gheorghe; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1040 din 15 martie 2011, nr. cadastral XXXXX80, cumpărător Moisei Afanasie; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1322 din 14 aprilie 2011, nr. cadastral XXXXX80, cumpărător Ioniței Iurie de la vânzătorul Moisei Afanasie; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1670 din 8 iunie 2012, nr. cadastral XXXXX80, cumpărător Roșioru Sergiu de la vânzătorul Ionițel Iurie; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1911 din 25 mai 2011, nr. cadastral XXXXX220, cumpărător Petrov Mihail; contractul de vânzare – cumpărare nr. 8684 din 21 septembrie 2011, nr. cadastral XXXXX220, cumpărător Ceban Alexandru de la vânzătorul Petrov Mihail; contractul de vânzare – cumpărare nr. 666 din 18 februarie 2011, nr. cadastral XXXXX82, cumpărător Afanasiuc Natalia; contractul de vânzare – cumpărare nr. 7374 din 9 august 2011, nr.

cadastral XXXXX82, cumpărător Tomacu Gheorghe, iar vânzător Afanasiuc Natalia; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1100 din 18 martie 2011, nr. cadastral XXXXX84, cumpărător Cojocaru Mihaela; contractul de vânzare – cumpărare nr. 7376 din 9 august 2011, nr. cadastral XXXXX84, cumpărători Tomacu Ana și Tomacu Gheorghe, iar vânzător Cojocaru Mihaela; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2123 din 17 iunie 2011, nr. cadastral XXXXX85, cumpărător Tcaci Vitalie; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1694 din 11 iunie 2012, nr. cadastral XXXXX85, cumpărători Gandraman Rodica și Gandraman Victor, iar vânzător Tcaci Vitalie; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1120 din 21 martie 2011, nr. cadastral XXXXX86, cumpărător Vasilev Sergiu; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2698 din 7 aprilie 2011, nr. cadastral XXXXX86, cumpărător Tentiuc Victor, iar vânzător Vasilev Sergiu; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2606 din 18 iulie 2011, nr. cadastral XXXXX87, cumpărător Ciolac Olga; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1691 din 11 iunie 2012, nr. cadastral XXXXX87, cumpărători Gandraman Victor și Gandraman Rodica, iar vânzător Ciolac Olga; contractul de vânzare – cumpărare nr. 809 din 28 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYY60, cumpărător Sajin Vasile; contractul de vânzare – cumpărare nr. 540 din 14 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYY61, cumpărător Lupu Andrei; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1077 din 17 martie 2011, nr. cadastral YYYYYY62, cumpărător Grosu Alexandru; contractul de vânzare – cumpărare nr. 11602 din 6 octombrie 2011, nr. cadastral YYYYYY62, cumpărători Ceban Alexandru și Ceban Aliona, iar vânzător Grosu Alexandru; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1078 din 17 martie 2011, nr. cadastral YYYYYY63, cumpărător Silvestru Nicolae; contractul de vânzare – cumpărare nr. 11600 din 6 octombrie 2011, nr. cadastral YYYYYY63, cumpărători Ceban Alexandru, Ceban Aliona, iar vânzător Silvestru Nicolae; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1045 din 17 martie 2011, nr. cadastral YYYYYY64, cumpărător Covalciuc Irina; contractul de vânzare – cumpărare nr. 3080 din 10 august 2011, nr. cadastral YYYYYY65, cumpărător Moraru Cristina; contractul de vânzare – cumpărare nr. 3365 din 13 septembrie 2011, nr. cadastral YYYYYY66, cumpărător Bordea Leonid; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1293 din 12 aprilie 2011, nr. cadastral YYYYYY67, cumpărător Bugan Nicolae; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1633 din 14 mai 2012, nr. cadastral YYYYYY67, cumpărător Platon Constantin, iar vânzător Bugan Nicolae; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1286 din 12 aprilie 2011, nr. cadastral YYYYYY68, cumpărător Stratulat Elena; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1638 din 14 mai 2012, nr. cadastral YYYYYY68, cumpărător Platon Constantin, iar vânzător Stratulat Elena; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1294 din 12 aprilie 2011, nr. cadastral YYYYYY69, cumpărător Istratii Marina; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1636 din 14 mai 2012, nr. cadastral YYYYYY69, cumpărător Platon Constantin, iar vânzător Istratii Marina; contractul de vânzare – cumpărare nr. 791 din 24 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYY71, cumpărător Rotaru Alexandru; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2121 din 17 iunie 2011, nr. cadastral YYYYYY72, cumpărător Căpățînă Ion; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2840 din 28 iulie 2011, nr. cadastral YYYYYY73, cumpărător Zghibarțev Alexandru; contractul de vânzare – cumpărare nr. 4219 din 17 august 2011, nr. cadastral YYYYYY73, cumpărător Pascaru Liliana,

iar vânzător Zghibarțev Alexandr; contractul de vânzare – cumpărare nr. 773 din 23 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYYY74, cumpărător Bobea Vasile; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1161 din 24 martie 2011, nr. cadastral YYYYYYY75, cumpărător Ciortan Serghei; contractul de vânzare – cumpărare din 27 aprilie 2011, nr. cadastral YYYYYYY75, cumpărător Cecet Veaceslav, iar vânzător Ciortan Nona; contractul de vânzare – cumpărare nr. 771 din 23 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYYY76, cumpărător Calin Octavian; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1558 din 29 aprilie 2011, nr. cadastral YYYYYYY77, cumpărător Catan Olga; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2619 din 23 iunie 2011, nr. cadastral YYYYYYY77, cumpărător Pascaru Liliana, iar vânzător Catan Olga; contractul de vânzare – cumpărare nr. 792 din 24 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYYY78, cumpărător Bîrsanu Igor; contractul de vânzare – cumpărare nr. 1985 din 13 iunie 2011, nr. cadastral YYYYYYY79, cumpărător Viconschi Iurii; contractul de vânzare – cumpărare nr. 2600 din 22 iunie 2011, nr. cadastral YYYYYYY79, cumpărător Pascaru Liliana, iar vânzător Viconschi Iurii și contractul de vânzare – cumpărare nr. 535 din 11 februarie 2011, nr. cadastral YYYYYYY81, cumpărător Negru Nicanor (vol. IV, f. d. 221 – 225; vol. VI, f. d. 88).

În cadrul judecării cauzei, pârâtul Rotaru Alexandru a depus referință la 22 martie 2017, prin care a cerut respingerea acțiunilor expuse mai sus (vol. VI, f. d. 97 – 98). Totodată, pârâtul Cucurudza Nicolae a solicitat respingerea cererilor de chemare în judecată ca fiind depuse cu omiterea termenului de prescripție și nefondate (vol. VI, f. d. 116 – 118).

Prin hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, corectată prin încheierea din 3 iulie 2017, acțiunile formulate de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Hohlov Vladimir, Nedelco Vlad, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor, Malișev Serghei au fost respinse ca fiind înaintate cu omiterea termenului de prescripție și ca neîntemeiate. La fel, s-a statuat încasarea de la Hohlov Vladimir, Nedelco Vlad, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor, Malișev Serghei în bugetul statutului taxa de stat în mărime a câte 150 lei, pentru fiecare (vol. VI, f. d. 165 – 166, 216 – 226, 240 – 241).

Pentru a hotărî astfel, instanța de judecată a constatat că actul administrativ contestat a fost emis la 8 noiembrie 2010, iar Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cererea de chemare în judecată la 21 martie 2012. Luând în considerare articolul 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța a susținut că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a prezentat probe, care ar confirma faptul luării cunoștință cu decizia nr. 12/4 la 20 decembrie 2011, așa cum se pretinde în acțiune. Totuși, dacă s-ar pune la bază această dată, instanța de judecată a stabilit că reclamantul trebuia să sesizeze instanța de contencios administrativ la 19 martie 2012. Pe cale de consecință, s-a constatat că acțiunea a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție (vol. VI, f. d. 221 - 222).

Cu referire la cererea depusă de Nedelco Vladimir la 2 martie 2017, instanța de judecată a statuat că avocata Pascal Lilia nu a fost împuternicită să-l reprezinte pe acesta, ceea ce impune excluderea lui din lista reclamanților (vol. VI, f. d. 222).

În continuare, instanța de judecată a subliniat că, prin răspunsul nr. 02/1-24:241 din 6 iunie 2012, Primăria Trușeni a respins cererea prealabilă a reclamantilor ca neîntemeiată, fără a invoca termenul de prescripție. Astfel, acțiunea avansată de aceștia la 2 iulie 2012 s-a încadrat în interiorul termenului prevăzut de articolul 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ.

În drept, hotărârea judecătorească a fost întemeiată pe articolele 5, 6, 277 din Codul de procedură civilă, articolul 1 alin. (2) și articolul 3 din Legea contenciosului administrativ.

Prin prisma acestor norme de drept, instanța de judecată a reținut că reclamantii nu au demonstrat că sunt în drept să solicite nulitatea deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni. Mai mult, aceștia nu au furnizat nicio dovadă că sunt proprietari de terenuri învecinate. În același context, argumentele reclamantilor nu au convins că au un interes născut și actual în acord cu articolul 217 din Codul civil (vol. VI, f. d. 223).

Pe fondul cauzei, instanța de judecată a respins alegațiile reclamantilor ce se referă la faptul că terenurile repartizate lor aparțin fondului forestier și că ar fi amplasate în suprafața terenurilor verzi. Aceste considerente au fost susținute prin răspunsul nr. 01 – 07/988 din 3 iunie 2014 a Agenției „Moldsilva” și prin răspunsurile nr. 36/01 – 08/2026 din 14 noiembrie 2014 și nr. 36/01 – 08/1003 din 5 iunie 2014 a Agenției Relații Funciare și Cadastru (vol. II, f. d. 88 - 89). La fel, extrasele din Registrul bunurilor imobile, care cuprind statutul/regimul juridic al bunurilor înstrăinate în baza deciziei sus – enunțate, denotă că toate terenurile sunt loturi pomicole (vol. I, f. d. 34 – 40; vol. IV, f. d. 6 – 41). Prin urmare, în lumina acestor înscrise, a fost respins răspunsul nr. 2466 din 19 decembrie 2011 a Inspectoratului Ecologic de Stat potrivit căruia loturile din speță se încadrau în regimul juridic al spațiilor verzi și îndeplineau funcția spațiilor verzi cu funcții utilitare, de consolidare a terenurilor (vol. II, f. d. 90).

În aceeași ordine de idei, instanța de judecată a punctat că reclamantii și-au concretizat pretențiile, în partea recunoașterii nulității contractelor de vânzare – cumpărare, în ședința de judecată din 16 mai 2014. Cu toate acestea, drepturile de proprietate asupra acestor imobile au fost înregistrate în Registrul bunurilor imobile până la data respectivă. Așadar, aceste capete de cerere sunt neîntemeiate și depuse cu omiterea termenului de prescripție (vol. VI, f. d. 225).

Împotriva acestui act judecătorec, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Hohlov Vladimir, Nedelco Vlad, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor, Malișev Serghei au declarat apel. La 24 noiembrie 2017, au fost puse pe rol apelurile avansate de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Nosaci Tatiana și Șevcenco Tudor. În rest, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a restituit cererile de apel, din cauza neîndeplinirii indicațiilor instanței de judecată (vol. VII, f. d. 221 - 226). Ulterior, la 13 februarie 2018, Hohlov Vladimir, Andoni Nicolai, Ștora Marina, Malișev Serghei au depus cerere de alăturare la cererea de apel, fiind acceptată în procedură la 18 aprilie 2018 (vol. VIII, f. d. 191 – 192).

În apărare, Cucurudza Nicolae și Stratulat Elena au formulat referințe, solicitând respingerea cererilor de apel (vol. VIII, f. d. 89 – 91, 96 – 101).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 25 aprilie 2018, a admis apelurile avansate de Nosaci Tatiana, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Șevcenco Tudor și cererea de alăturare la apel depusă de Hohlov Vladimir, Andoni Nicolai, Ștora Marina și Malișev Serghei și a casat hotărârea din 30 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii (vol. VIII, f. d. 196 – 236).

În mod corespunzător, instanța de apel a statuat anularea deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni „cu privire la vânzarea – cumpărarea loturilor de teren pomicol în întovărășirile pomilegumicole”.

De asemenea, instanța de judecată a decis anularea următoarelor contracte de vânzare – cumpărare:

- 1) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1502 din 28 aprilie 2011 a lotului pomicol nr. 76, nr. cadastral XXXXX.076, cumpărător Purcel Elena și vânzător Primăria com. Trușeni;
  - 2) contractul de vânzare – cumpărare nr. 9655 din 13 octombrie 2011 a lotului pomicol nr. 76, nr. cadastral XXXXX.076, cumpărător Cucurudza Nicolae, iar vânzător Purcel Elena;
  - 3) contractul de vânzare – cumpărare nr. 3063 din 9 august 2011 a lotului pomicol nr. 75, nr. cadastral XXXXX.075, cumpărător Chirov Gheorghe și vânzător Primăria com. Trușeni;
  - 4) contractul de vânzare – cumpărare nr. 807 din 28 februarie 2011 a lotului pomicol cu nr. cadastral XXXXX.077, cumpărător Mocanu Gheorghe și vânzător Primăria com. Trușeni;
  - 5) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1507 din 28 aprilie 2011 a lotului pomicol nr. 78, nr. cadastral XXXXX.078, cumpărător Ceban Tatiana și vânzător Primăria com. Trușeni;
  - 6) contractul de vânzare – cumpărare nr. 769 din 23 februarie 2011 a lotului pomicol nr. 78, nr. cadastral XXXXX.079, cumpărător Balan Gheorghe și vânzător Primăria com. Trușeni;
  - 7) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1040 din 15 martie 2011 a lotului pomicol nr. 80, nr. cadastral XXXXX.080, cumpărător Moisei Afanasie și vânzător Primăria com. Trușeni;
  - 8) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1322 din 14 aprilie 2011 a lotului pomicol nr. 80, nr. cadastral XXXXX.080, cumpărător Ionițel Iurie de la vânzătorul Moisei Afanasie;
  - 9) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1669 din 8 iunie 2012 a lotului pomicol nr. 80, nr. cadastral XXXXX.080, cumpărător Roșioru Sergiu de la vânzătorul Ionițel Iurie;
  - 10) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1911 din 25 mai 2011 a lotului pomicol nr. 81, nr. cadastral XXXXX.220, cumpărător Petrov Mihail și vânzător Primăria com. Trușeni;
- contractul de vânzare – cumpărare nr. 8684 din 21 septembrie 2011 a a lotului pomicol nr. 81, nr. cadastral XXXXX.220, cumpărător Ceban Alexandru de la vânzătorul Petrov Mihail;

- 11) contractul de vânzare – cumpărare nr. 666 din 18 februarie 2011 a lotului pomicol nr. 82, nr. cadastral XXXXX.082, cumpărător Afanasiuc Natalia și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 12) contractul de vânzare – cumpărare nr. 7374 din 9 august 2011 a lotului pomicol nr. 82, nr. cadastral XXXXX.082, cumpărător Tomacu Gheorghe, iar vânzător Afanasiuc Natalia și Afanasiuc Viorel;
- 13) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1100 din 18 martie 2011 a lotului pomicol nr. 84, nr. cadastral XXXXX.084, cumpărător Cojocaru Mihaela și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 14) contractul de vânzare – cumpărare nr. 7376 din 9 august 2011 a lotului pomicol nr. 84, nr. cadastral XXXXX.084, cumpărători Tomacu Ana și Tomacu Gheorghe, iar vânzător Cojocaru Mihaela;
- 15) contractul de vânzare – cumpărare nr. 2123 din 17 iunie 2011 a lotului pomicol nr. a lotului pomicol nr. 85, nr. cadastral XXXXX.085, cumpărător Tcaci Vitalie și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 16) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1694 din 11 iunie 2012 a lotului pomicol nr. 85, nr. cadastral XXXXX.085, cumpărător Gandraman Rodica, iar vânzător Tcaci Vitalie;
- 17) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1120 din 21 martie 2011 a lotului pomicol nr. 86, nr. cadastral XXXXX.086, cumpărător Vasilev Sergiu și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 18) contractul de vânzare – cumpărare nr. 2698 din 7 aprilie 2011 a lotului pomicol nr. 86, nr. cadastral XXXXX.086, cumpărător Tentiuc Victor, iar vânzător Vasilev Sergiu;
- 19) contractul de vânzare – cumpărare nr. 2606 din 18 iulie 2011 a lotului pomicol nr. 87, nr. cadastral XXXXX.087, cumpărător Ciolac Olga și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 20) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1691 din 11 iunie 2012 a lotului pomicol nr. 87, nr. cadastral XXXXX.087, cumpărător Gandraman Rodica, iar vânzător Ciolac Olga;
- 21) contractul de vânzare – cumpărare nr. 809 din 28 februarie 2011 a lotului pomicol cu nr. cadastral YYYYY.060, cumpărător Sajin Vasile și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 22) contractul de vânzare – cumpărare nr. 540 din 14 februarie 2011 a lotului pomicol nr. 61, nr. cadastral YYYYY.061, cumpărător Lupu Andrei și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 23) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1077 din 17 martie 2011 a lotului pomicol nr. 62, nr. cadastral YYYYY.062, cumpărător Grosu Alexandru și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 24) contractul de vânzare – cumpărare nr. 11602 din 6 octombrie 2011 a lotului pomicol nr. 62, nr. cadastral YYYYY.062, cumpărător Ceban Alexandru, iar vânzător Grosu Alexandru;
- 25) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1078 din 17 martie 2011 a lotului pomicol nr. 63, nr. cadastral YYYYY.063, cumpărător Silvestru Nicolae și vânzător Primăria com. Trușeni;

- 26) contractul de vânzare – cumpărare nr. 11600 din 6 octombrie 2011 a lotului pomicol nr. 63, nr. cadastral YYYYYY.063, cumpărător Ceban Alexandru, iar vânzători Silvestru Nicolae și Silvestru Ecaterina;
- 27) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1045 din 17 martie 2011 a lotului pomicol cu nr. cadastral YYYYYY.064, cumpărător Covalciuc Irina și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 28) contractul de vânzare – cumpărare nr. 3080 din 10 august 2011 a lotului pomicol cu nr. cadastral YYYYYY.065, cumpărător Moraru Cristina și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 29) contractul de vânzare – cumpărare nr. 3365 din 13 septembrie 2011 a lotului pomicol nr. 66, nr. cadastral YYYYYY.066, cumpărător Bordea Leonid și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 30) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1293 din 12 aprilie 2011 a lotului pomicol nr. 67, nr. cadastral YYYYYY.067, cumpărător Bugan Nicolae și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 31) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1633 din 14 mai 2012 a lotului pomicol nr. 67, nr. cadastral YYYYYY.067, cumpărător Platon Constantin, iar vânzători Bugan Nicolae și Bugan Olga;
- 32) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1286 din 12 aprilie 2011 a lotului pomicol nr. 68, nr. cadastral YYYYYY.068, cumpărător Stratulat Elena și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 33) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1638 din 14 mai 2012 a lotului pomicol nr. 68, nr. cadastral YYYYYY.068, cumpărător Platon Constantin, iar vânzător Stratulat Elena;
- 34) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1294 din 12 aprilie 2011 a lotului pomicol nr. 69, nr. cadastral YYYYYY.069, cumpărător Istratii Mariana și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 35) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1636 din 14 mai 2012 a lotului cu nr. 69, nr. cadastral YYYYYY.069, cumpărător Platon Constantin, iar vânzător Istratii Mariana și Istratii Dorian;
- 36) contractul de vânzare – cumpărare nr. 791 din 24 februarie 2011 a lotului pomicol cu nr. cadastral YYYYYY.071, cumpărător Rotaru Alexandru și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 37) contractul de vânzare – cumpărare nr. 2121 din 17 iunie 2011 a lotului pomicol nr. 72, nr. cadastral YYYYYY.072, cumpărător Căpățînă Ion și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 38) contractul de vânzare – cumpărare nr. 2840 din 28 iulie 2011 a lotului pomicol nr. 73, nr. cadastral YYYYYY.073, cumpărător Zghibarțev Alexandru și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 39) contractul de vânzare – cumpărare nr. 4219 din 17 august 2011 a lotului pomicol nr. 73, nr. cadastral YYYYYY.073, cumpărător Pascaru Liliana, iar vânzător Zghibarțev Alexandr;
- 40) contractul de vânzare – cumpărare nr. 773 din 23 februarie 2011 a lotului pomicol cu nr. cadastral YYYYYY.074, cumpărător Bobea Vasile și vânzător Primăria com. Trușeni;

- 41) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1161 din 24 martie 2011 a lotului pomicol cu nr. cadastral YYYYYY.075, cumpărător Ciortan Nona și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 42) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1495 din 27 aprilie 2011 a lotului pomicol cu nr. cadastral YYYYYY.075, cumpărător Cecet Veaceslav, iar vânzător Ciortan Nona;
- 43) contractul de vânzare – cumpărare nr. 771 din 23 februarie 2011 a lotului pomicol cu nr. cadastral YYYYYY76, cumpărător Calin Octavian și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 44) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1558 din 29 aprilie 2011 a lotului pomicol nr. 77, nr. cadastral YYYYYY.077, cumpărător Catan Olga și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 45) contractul de vânzare – cumpărare nr. 2619 din 23 iunie 2011 a lotului pomicol nr. 77, nr. cadastral YYYYYY.077, cumpărător Pascaru Liliana, iar vânzători Catan Olga și Catan Mihail;
- 46) contractul de vânzare – cumpărare nr. 792 din 24 februarie 2011 a lotului pomicol cu nr. cadastral YYYYYY.078, cumpărător Bîrsanu Igor și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 47) contractul de vânzare – cumpărare nr. 1985 din 13 iunie 2011 a lotului pomicol nr. a lotului pomicol cu nr. cadastral YYYYYY.079, cumpărător Viconschi Iurii și vânzător Primăria com. Trușeni;
- 48) contractul de vânzare – cumpărare nr. 2600 din 22 iunie 2011 a lotului pomicol nr. 79, nr. cadastral YYYYYY.079, cumpărător Pascaru Liliana, iar vânzător Viconschi Iuri;
- 49) contractul de vânzare – cumpărare nr. 535 din 11 februarie 2011 a lotului pomicol nr. 81, nr. cadastral YYYYYY.081, cumpărător Negru Nicanor și vânzător Primăria com. Trușeni,

În același context, instanța de judecată a decis punerea părților în poziție inițială, iar decizia ei servește temei de efectuare a modificărilor respective în Registrul bunurilor imobile.

Referitor la procesul de luare a acestei soluții, instanța de apel a constatat situația de fapt prezentată de reclamanti în cererea de chemare în judecată, în contrast, cu cele stabilite de prima instanță. Astfel, Colegiul de control judiciar a punctat că autoritatea publică locală nu a furnizat probe cu privire la ziua expedierii deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în mod concret, înainte de termenul de 20 decembrie 2011 indicat pe ștampila de intrare. La fel, s-a precizat că Oficiul teritorial nu a primit niciun răspuns de la Consiliul comunal Trușeni în perioada 60 de zile de la primirea notificării de anulare a actului administrativ.

În asemenea condiții, instanța de apel a opinat că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiunea la 19 martie 2011. Cu alte cuvinte, deși instanța de fond a conchis asupra înaintării acțiunii cu încălcarea termenului legal, concluzia dată este eronată, întrucât cererea de chemare în judecată a fost transmisă, prin intermediul oficiului poștal, și a fost recepționată de prima instanță la 21 martie 2012,

adică în interiorul termenului de 60 de zile specificat de art. 68 alin. (4) din Legea nr. 436 – XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală.

În continuare, instanța de apel a subliniat că, prin răspunsul nr. 02/1-24:241 din 6 iunie 2012, Primăria Trușeni a respins cererea prealabilă a reclamanților ca neîntemeiată, fără a invoca termenul de prescripție. Astfel, acțiunea avansată de Hohlov Vladimir, Nedelco Vlad, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor, Malișev Serghei s-a încadrat în interiorul termenului prevăzut de articolul 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ

Pe fondul cauzei, instanța de apel a considerat relevante articolul 46 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, articolul 315 alin. (1) și (2) și articolul 316 alin. (1) și (2) din Codul civil.

Reieșind din raționamentele evocate, Colegiul de control judiciar a analizat informația din planurile anexate la dosar (vol. VII, f. d. 154 - 157, 168). Din această perspectivă, s-a ajuns la concluzia că, prin decizia nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni, s-a dispus vânzarea unor terenuri, care nu au fost acordate în proprietate Î.P. „Odihna satului” și Î.P. „Grădina Moldovei”. Probe, în acest sens, nu au fost prezentate de către întovărășirile pomicole respective și autoritatea publică locală.

În aceeași ordine de idei, instanța de apel a observat că bunurile din speță au fost înregistrate oficial pentru prima dată în perioada 1 martie 2011 – 15 septembrie 2011, și anume, în baza contractelor de vânzare – cumpărare, a căror legalitate este pusă la îndoială de apelanți (vol. I, f. d. 34 – 39; vol. IV, f. d. 6 – 41). Astfel, până la adoptarea deciziei din 8 noiembrie 2010, terenurile nu erau înscrise în Registrul bunurile imobile. Prin urmare, emiterea unei atare act administrativ este contrară articolului 1 alin. (1) și (6) din Legea nr. 523 – XIV din 16 iulie 1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale; articolul 1 alin. (1) și (4), articolul 3 alin. (6) din Legea nr. 91 – XV din 5 aprilie 2007 privind terenurile proprietate publică și delimitarea lor; articolul 6¹ alin. (1) din Codul funciar, introdus prin Legea nr. 1006 – XV din 25 aprilie 2002; articolul 4 alin. (1), (2), (3) lit. a), articolul 5 din Legea nr. 1543 – XIII din 25 februarie 1998 cadastrului bunurilor imobile și articolul 321 alin. (2) din Codul civil. Mai mult, s-a specificat că înregistrarea obligatorie a bunurilor imobile ale unităților administrativ – teritoriale rezultă din articolul 11 alin. (1) din Legea nr. 121 – XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deținatizarea proprietății publice.

Pe cale de consecință, Colegiul civil a constatat că administrația publică locală nu putea încheia acte de dispoziție în privința terenurilor discutate, iar decizia nr.12/4 din 8 noiembrie 2010, în partea ce se referă la Î.P. „Odihna satului” și Î.P. „Grădina Moldovei”, trebuie anulată în temeiul articolul 26 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 793 din 10 februarie 2000 contenciosului administrativ (vol. VIII, f. d. 223).

Un alt argument în favoarea ilegalității deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a fost fundamentat pe articolul 40 din Codul funciar și articolul 7 alin. (2), (4) și (5) din Legea nr. 1308-XIII din 25 iulie 1997 privind prețul normativ și modul de vânzare – cumpărare a pământului. Totodată, s-a specificat modalitatea de primire a calității de membru a întovărășirii pomicole în acord cu punctul 10 din Statutul model al întovărășirii pomicole, anexa nr. 1 din Hotărârea Guvernului cu privire la

întovărășirile pomicole nr. 629 din 13 noiembrie 1991 și punctul 2.3 din Statutul Î.P. „Odihna satului”.

Sub aceste aspecte legale, instanța de apel a învederat că o bună parte din cetățenii care au beneficiat vânzarea terenurilor în temeiul deciziei contestate nu erau și nici nu sunt membri a Î.P. „Odihna satului” și Î.P. „Grădina Moldovei” (vol. VII, f. d. 146 – 148, 149 – 153). Mai mult, loturile pomicole pot fi cumpărate de către membrii întovărășirilor pomicole, care deja le posedă în folosință.

Prin urmare, Colegiul civil a considerat că administrația publică locală, la emiterea deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010, nu a respectat nici art. 7 din Legea privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pământului, care stabilește expres cercul persoanelor ce pot cumpăra terenuri/loturi din cadrul întovărășirii pomilegumicole. Obligativitatea deținerii calității de membru al întovărășirii pomilegumicole, fiind o condiție de valabilitate a actului administrativ, fapt statuat de însăși intimat într-o altă decizie a sa, și anume, decizia nr. 01/2 din 8 februarie 2008 (vol. VI, f. d. 51 – 52).

Cu privire la statutul terenurilor înstrăinate în baza deciziei nr. 12/4 din 8 noiembrie 2010, instanța de apel a reținut că acestea nu puteau face obiect al vânzării, deoarece aveau destinația „Terenuri a fondului de rezervă”, modul de folosință „Păduri” și erau în proprietate publică, fiind interzisă înstrăinarea lor. Considerentul dat a rezultat din răspunsul pentru organizarea teritoriului nr. 01-6-07/949 din 8 noiembrie 2017 a Î.S. Institutul de Proiectări (vol. VIII, f. d. 80). Astfel, statutul bunurilor imobile de lot pomicol a fost înscris în Registrul bunurilor imobile în baza deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010, care, în esență, a denaturat destinația și modul de folosință a lor (vol. VIII, f. d. 226).

Suplimentar la cele relatate, Colegiul de control judiciar a precizat că dacă s-ar lua în calcul ipoteza potrivit căreia terenurile respective puteau fi înstrăinate, în acest caz, administrația publică locală trebuia să le vândă prin licitație publică. Procedura, care nu a fost respectată, este prevăzută la articolul 77 alin. (5) din Legea nr. 436 – XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, articolul 2 alin. (6) și (7) din Legea nr. 91 din 5 aprilie 2007 și articolul 4 lit. b) din Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 136 din 10 februarie 2009.

Pornind de la articolul 21 alin. (1), (3); 219 alin. (1) și (2) și articolul 220 alin. (1) din Codul civil, instanța de apel a subliniat că, în urma anulării deciziei contestate, trebuie anulate contractele de vânzare – cumpărare a loturilor de teren din speță, care sunt niște acte juridice subsecvente.

La 2 august 2018, Stratulat Elena, reprezentată de avocatul Josan Vasile, a declarat recurs împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii din 30 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Argumentele, cu privire la ilegalitatea deciziei instanței de apel, prezentate de recurentă se referă, în primul rând, la tardivitatea acțiunii depuse de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. Or, în viziunea acesteia, instanța de apel nu a constatat că instituția intimată a prezentat vreo probă despre faptul că, la 20 decembrie 2011, a luat cunoștință cu decizia nr.12/4 din 8 noiembrie 2010. În plus,

instanța de apel a stabilit incorect expedierea de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a cererii de chemare în judecată, prin intermediul serviciului poștal, la 19 martie 2012, întrucât nu au fost furnizate dovezi în această parte.

Cu referire la cererea de chemare în judecată formulate de ceilalți reclamânți, Stratulat Elena a sugerat că acțiunile lor au fost depuse cu încălcarea articolului 267 din Codul civil. În speță, contractele de vânzare – cumpărare au fost înregistrate în registrul cadastral, care putea fi accesat de oricine din ei, de vreme ce are un caracter public, iar înscrierile operate sunt opozabile din momentul înregistrării.

Recurenta a pretins că împreună cu Platon Constantin sunt cumpărători de bună – credință, care se prezumă până la proba contrarie, în baza articolului 9 alin. (1) și 307 alin. (1) din Codul civil. Mai mult, aceasta a sugerat că instanța de apel, împreună cu Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, au impus în sarcina ei să suporte consecințele nefaste ale anulării actului administrativ, fără a contribui în vreun oarecare mod la emiterea acesteia.

În continuare, Stratulat Elena a susținut considerentele hotărârii din 30 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, în partea respingerii ca neîntemeiate a acțiunilor avansate de Nosaci Tatiana și alte persoane. La acest capitol, s-a învederat că intimații nu au dat dovadă de un interes obștesc și general, care a fost afectat prin adoptarea deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010. Totodată, față de natura acestor terenuri, aceasta a susținut că bunurile date nu sunt situate în fondul forestier de stat.

Într-un final, recurenta a subliniat că instanța de apel a depășit limitele judecării cauzei, atât timp cât a invocat, pentru prima dată, că terenurile din litigiu nu aparțineau Î.P. „Odihna satului” și Î.P. „Grădina Moldovei”, nefiind înscrise în Registrul bunurilor imobile. În esență, această afirmație nu a fost dezvoltată și motivată de instanța ierarhic inferioară, iar, în consecință, a fost sfidat principiul contradictorialității. Per ansamblu, decizia din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău nu corespunde exigenței de a fi motivată.

La 13 septembrie 2018, Covalciuc Irina, Chirov Gheorghii, Pascaru Liliana, Sajin Vasile, Tomacu Gheorghe, Lupu Andrei, Moraru Cristina, dar și Cucurudza Nicolae, reprezentat de avocatul Chiosa Serghei, au formulat cerere de recurs împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a instanței de apel, solicitând casarea ei și menținerea hotărârii din 30 mai 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

În motivarea punctului lor de vedere, recurenții au pretins că instanța de apel a constatat, în lipsa unor probe pertinente, dovada expedierii cererii de chemare în judecată de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la 19 martie 2012. De fapt, termenul de intentare a acțiunii a expirat la 18 martie 2012.

În aceeași ordine de idei, aceștia au susținut că dispozitivului deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău anulează actul administrativ fără a specifica, în tot sau în parte. Mai mult, instanța de apel nu a motivat legătură de cauzalitate între contractele de vânzare – cumpărare încheiate de persoane private, ca urmare a anulării deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni. Totodată, ei au afirmat că sunt posesori de bună – credință, iar acest aspect nu a fost analizat în mod corespunzător.

Cu privire la fondul deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010, recurenții au considerat că terenurile specificate în ea nu fac parte a fondului silvic, având destinație de loturi pomicole.

La 2 octombrie 2018, Pascaru Liliana a depus cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei din 26 aprilie 2018 a instanței de apel, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii din 30 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurenta a subliniat că acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost depusă peste termenul legal, din moment ce acesta a expirat la 19 martie 2012.

Față de cererile de chemare în judecată depuse de Hohlov Vladimir, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor și Malișev Serghei, recurenta a afirmat că aceștia nu au demonstrat calitatea lor procesuală, capacitatea procesuală și interesul juridic în cauza civilă respectivă. În plus, instanța de apel nu a motivat legătură causală între contractele încheiate de ea cu decizia adoptată de Consiliul comunal Trușeni. Or, în viziunea ei, a fost un posesor de bună – credință în conformitate cu articolul 307 din Codul civil. Așadar, prin anularea contractelor de vânzare – cumpărare, i-a fost încălcat dreptul de proprietate.

La 1 noiembrie 2018, prin intermediul serviciului poștal, Căpățînă Ion, reprezentat de avocatul Zama Vitalie, a declarat recurs împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii din 30 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

În justificarea esenței cererii lui, recurentul a specificat că validitatea titlului de proprietate a lui a fost verificat și aprobat de autoritățile publice locale. Din această perspectivă, statul trebuie să suporte toate consecințele unor erori (a se vedea *Batkivska Turbota Foundation vs Ucraina*, 9 octombrie 2018).

În continuare, Căpățînă Ion, reprezentat de avocatul Zama Vitalie, a invocat omiterea termenului de depunere a acțiunii de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, deoarece aceasta a fost depusă în afara celor 30 de zile prevăzute de Legea contenciosului administrativ. De altfel, cererea de chemare în judecată cu privire la anularea contractului de vânzare – cumpărare, la care a fost parte, a fost avansată peste termenul general de 3 ani.

Cu privire la acțiunile formulate de Hohlov Vladimir, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor și Malișev Serghei, recurentul a opinat că aceștia nu au demonstrat care drept sau interes le-a fost încălcat în urma adoptării actului administrativ contestat.

În conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererile de recurs intimaților, informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (vol. IX, f. d. 18, 29 – 30, 41 – 42, 63 – 64).

Prin urmare, Șevcenco Tudor și Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat au depus referințe, prin care au cerut respingerea cererilor de recurs deduse judecării. În context, intimații au susținut considerentele instanței de apel expuse în decizia din 25 aprilie 2018. Iar, intimatul Primăria comunei Trușeni a opinat că

organul emitent al actului administrativ trebuie să se pronunțe asupra legalității acestuia, și anume, Consiliul comunal Trușeni (vol. IX, f. d. 43 – 57, 73 - 74).

La 11 decembrie 2018, Gandraman Rodica a declarat recurs împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și menținerea hotărârii din 30 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

În motivarea opiniei de ilegalitate, recurenta a menționat că instanța de apel nu i-a expediat decizia motivată, nu a citat-o pentru examinarea cauzei și nu i-a comunicat despre existența apelurilor avansate împotriva hotărârii primei instanțe. Astfel, a invocat temeiul de încălcare a normelor de drept procedural prevăzute la art. 432 alin. (3) lit. b) și d) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la fondul deciziei din 25 aprilie 2018, Gandraman Rodica a punctat că cererea de chemare în judecată formulată de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost depusă peste termenul de prescripție de contestare a actelor administrative. De fapt, perioada legală de depunere a unei atare acțiuni a expirat la 19 martie 2012, însă aceasta a fost depusă abia la 21 martie 2012, cu încălcarea art. 68 alin. (4) din Legea privind administrația publică locală.

În altă ordine de idei, recurenta a pretins că instanța de apel nu a verificat calitatea procesuală, capacitatea procesuală și justificarea interesului juridic a reclamanților Hohlov Vladimir, Andoni Nicolai, Nosaci Tatiana, Ștora Marina, Șevcenco Tudor și Malășev Serghei. În esență, decizia nr. 12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni nu le-a încălcat niciun drept recunoscut prin lege. În definitiv, recurenta a arătat că este un cumpărător de bună – credință, iar soluția instanței de apel i-a afectat direct dreptul de proprietate.

La 19 decembrie 2018, prin încheierea Curții de Apel Chișinău, cererea depusă de Nosaci Tatiana și Șevcenco Tudor, reprezentați de avocata Agachi Tatiana, a fost admisă integral și a fost corectată omisiunea din decizia din 28 aprilie 2018 a instanței de apel, și anume, cu introducerea în alineatul 4 al dispozitivului deciziei, după sintagma „Cu privire la vânzarea – cumpărarea loturilor de teren pomicol în întovărășirile pomilegumicole” a sintagmei „în partea ce ține de vânzarea – cumpărarea terenurilor din cadrul Î.P. „Grădina Moldovei” și Î.P. „Odihna Satului” (vol. IX, f. d. 111 – 115).

Examinând admisibilitatea recursurilor, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la articolul 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererile de recurs formulate de către Stratulat Elena, reprezentată de avocatul Josan Vasile, de către Cucurudza Nicolae, reprezentat de avocatul Chiosa Serghei, de către Căpățînă Ion, reprezentat de avocatul Zama Vitalie, de către Pascaru Liliana, Covalciuc Irina, Chirov Gheorghii, Pascaru Liliana, Sajin Vasile, Tomacu Gheorghe, Lupu Andrei, Moraru Cristina și Gandraman Rodica, sunt inadmisibile, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată prin prisma garanțiilor fundamentale caracteristice unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. În mod particular, dreptul de acces la justiție constituie un element inerent al articolului sus – citat (a se vedea *Lebedinschi vs Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32, *Sultan vs Republica Moldova*, 5 iunie 2018, parag. 24).

La început, judecătorul raportor a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în corespundere cu articolul 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă. Așadar, în conformitate cu articolul 433 lit. a¹), b), c) și d) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată a verificat dacă actul judecătoresc poate fi atacat cu recurs, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul cererilor deferite instanței de recurs se referă la decizia din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În baza cercetării materialelor cauzei, completul de judecată nu a identificat faptul că recursurile au fost examinate anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile articolului 430 din Codul de procedură civilă, cu privire la subiecții abilitați cu dreptul de a depune recurs.

Cu privire la termenul de declarare a unei cereri de recurs, completul de judecată învederează că acesta se verifică din oficiu în baza argumentelor părților și materialelor aflate în posesie instanței de judecată raportate la circumstanțele cauzei, privite în întregime. În plus, se va supune analizei dacă restricția temporală nu reduce substanța dreptului sus – citat, și, în special, dacă ea urmărește un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea *mutatis mutandis* *Levages Prestations Servicii vs Franța*, 23 octombrie 1996, parag. 40, *Freitag vs Germania*, 19 iulie 2007, parag. 37, *Marc Brauer vs Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34; *Graciova vs Republica Moldova*, 24 ianuarie 2019, parag. 23 – 24). Limitările într-o cale extraordinară de atac pot fi mai stricte decât cerințele instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *Miessen vs Belgia*, 16 octombrie 2016, parag. 64; *Samardžić vs Croația*, 20 iulie 2017, parag. 28; *Zubac vs Croația (Marea Cameră)*, 5 aprilie 2018, parag. 82).

Completul de judecată își propune să examineze fiecare cerere de recurs separat.

Recurenta Stratulat Elena, reprezentată de avocatul Josan Vasile, a depus cererea de recurs la 2 august 2018. Totodată, la 13 septembrie 2018, Covalciuc Irina, Chirov Gheorghii, Pascaru Liliana, Sajin Vasile, Tomacu Gheorghe, Lupu Andrei, Moraru Cristina, și Cucurudza Nicolae, care este reprezentat de avocatul Chiosa Serghei, au avansat recurs. În cazurile relatate, recurenții nu au motivat respectarea termenului pentru calea respectivă de atac.

Potrivit cererii de recurs din 2 octombrie 2018, semnată de Pascaru Liliana, materialele cauzei nu cuprind dovada recepționării de către recurentă a deciziei contestate. Așadar, aceasta a susținut că s-a încadrat în interiorul intervalului de timp prevăzut la articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Avocatul Zama Vitalie, reprezentantul recurentului Căpățînă Ion, a susținut că a fost în stare să depună cererea de recurs abia la 1 noiembrie 2018, deoarece a luat cunoștință cu decizia instanței de apel pe portalul instanțelor de judecată la 10 septembrie 2018. De fapt, în opinia lui, instanța de apel nu i-a expediat decizia motivată integral în adresa lui.

Conform recurenței Gandraman Rodica, Curtea de Apel Chișinău nu informat-o despre existența deciziei motivate din 25 aprilie 2018, nu a citat-o pentru examinarea cauzei în ordine de apel și nu i-a comunicat despre existența apelurilor avansate împotriva hotărârii primei instanțe. Astfel, ea a susținut că cererea ei din 11 decembrie 2018 se încadrează în limitele art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu articolul 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul respectiv este de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs este convinsă că intervalul de timp de 2 luni este unul rezonabil și suficient de lung pentru a afla conținutul deciziei contestate și pentru a putea alege modalitatea de apărare a propriilor interese și, după caz, de a consulta un avocat (a se vedea *Lekic vs Slovenia* (Marea Cameră), 11 decembrie 2018, parag. 102, în care s-au tras aceleași concluzii pentru termene de 30 de zile și 2 luni).

Referitor la sintagma „de la data comunicării”, completul de judecată opinează că aceasta trebuie raportată, în primul rând, la articolul 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă potrivit căruia legislatorul a prevăzut mai multe metode de expediere a unui act de procedură. În al doilea rând, articolul 389 alin. (6) din aceeași lege nu specifică modul de transmitere a deciziei integrale, dar obligă instanța de apel de a remite părților actul judecătoresc în termen de 5 zile de la semnare, fie prin intermediul serviciului poștal, poștei electronice sau prin altă modalitate, care ar confirma primirea acestuia. Totuși o normă trebuie interpretată în sensul în care permite aplicarea ei, și nu în sensul în care se exclude folosirea ei (a se vedea hotărârea nr. 2 din 20 ianuarie 2015 a Curții Constituționale, parag. 118 sau hotărârea nr. 34 din 13 decembrie 2016 a Curții Constituționale, parag. 99). În același context, articolul 6 parag. 1 din C.E.D.O. nu poate fi interpretat ca prescriind o formă specifică de notificare a documentelor judecătorești (a se vedea *Avotiņš vs Letonia* (Marea Cameră), 23 mai 2016, parag. 119).

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea *Tricard vs Franța*, 10 iulie 2001, parag. 29, *Nicolae Popa vs România*, 9 decembrie 2014, parag. 16, *Tence vs Slovenia*, 31 mai 2016, parag. 31).

Astfel, pentru a evita o restricționare arbitrară a accesului recurenților la o instanță, completul de judecată va efectua un test de proporționalitate, care se fundamentează pe următoarele criterii: (i) modalitatea aleasă de instanța de apel pentru a comunica actul judecătoresc; (ii) intervalul de timp scurs de la comunicarea deciziei definitive până la depunerea recursului; (iii) comportamentul adoptat de recurent pentru a afla despre soarta dosarului în care a fost implicat și dacă acesta a

fost asistat de un avocat și (iv) existența unor motive pertinente pentru a prelungi termenul de atac împotriva unei hotărâri judecătorești definitive.

În cazul de față, la 28 mai 2018, Curtea de Apel Chișinău a publicat decizia integrală din 25 aprilie 2018 pe pagina web „Portalul instanțelor naționale de judecată”. Ulterior, la 5 iunie 2018, instanța de apel a expediat participanților la proces copia deciziei integrale, prin intermediul serviciului poștal (vol. VIII, f. d. 237). Informații cu privire la recepționarea scrisorii nu au fost anexate la materialele cauzei.

În ceea ce privește plasarea hotărârilor judecătorești pe pagina web sus - menționată, instanța de recurs precizează că această modalitate este prevăzută expres în punctele 10 - 12 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea nr. 658/30 din 10 octombrie 2017 a Consiliului Superior al Magistraturii. Potrivit acestor puncte, toate hotărârile judecătorești și Curților de Apel se publică pe portalul național al instanțelor de judecată după introducerea acestora în Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor (P.I.G.D). Așadar, textul hotărârii judecătorești se publică pe pagina web într-un format care asigură protejarea informațiilor de distrugerea sau modificarea acestora.

Regulamentul respectiv a intrat în vigoare la 24 noiembrie 2017 și a fost mediatizat pe larg datorită reintroducerii posibilității justițiabililor de a căuta hotărârea judecătorească după numele părților pe dosar.

Previzibilitatea pentru părți a aplicării acestui mijloc de comunicare al unui act judecătoresc rezultă din practica constantă a instanțelor judecătorești de a le publica pe pagina web din anii 2010 – 2011 până în prezent, odată cu implementarea P.I.G.D. Astfel, modalitatea dată de comunicare este una dezvoltată și a obținut un grad suficient de certitudine juridică în fața publicului (a se vedea *Antunovic vs Croatia*, 4 octombrie 2016, parag. 50). La fel, punctele 15 - 16 din Regulamentul sus – citat obligă asistenții judiciari să publice actele de dispoziție, iar judecătorii să verifice acest proces, în mod sistematic. Posibilitatea de a lua cunoștință cu hotărârile judecătorești publicate pe pagina web a instanțelor judecătorești este gratuită și anonimă și nu presupune nicio formă de înregistrare. De altfel, un atare procedeu de a aduce la cunoștință hotărârile judecătorești a fost completat prin Legea nr. 17 din 5 aprilie 2018, care a intrat în vigoare din 1 iunie 2018. Or, după modificări, articolul 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că decizia integrală se întocmește în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.

Totuși instanța de recurs evidențiază că orice risc de eșec tehnic în transmiterea documentelor prin această metodă, care este demonstrată, ar trebui să fie suportată de autoritatea care a efectuat acțiuni de acest gen. În esență, conform punctului 17 din Regulament de mai sus, hotărârile judecătorești, pronunțate de curțile de apel, sunt transferate din P.I.G.D. pe portalul unic al instanțelor de judecată, în regim real.

Sub acest aspect, completul de judecată constată că nu există dubii cu privire la veridicitatea informației prezentate mai sus, și anume, că, la 28 mai 2018, hotărârea a fost plasată pe pagina web sus – citată. Cauza dată poate fi găsită și accesată pe www.cac.instante.justice.md, în rubrica „Agenda ședințelor” și „Hotărârile instanței”.

după numărul electronic al dosarului sau denumirea acestuia „Oficiul teritorial” sau „Truşeni” (pagina web vizualizată la 11 ianuarie 2019, ora 09:56). În egală măsură, se constată că, la 5 iunie 2018, instanța de apel a expediat copia de pe actul atacat, ceea ce permite de a conchide că actul de dispoziție judecătorească exista în formă integrală și putea fi obținut, în baza unor acțiuni concrete, de către recurenți din 28 mai 2018.

Pe cale de consecință, Colegiul judiciar notează că autoritatea judecătorească a respectat legislația procedurală prin trimiterea notificărilor la domiciliul recurentului și prin publicarea hotărârii pe pagina web. Cu toate acestea, în lipsa confirmării de recepționare a deciziei integrale, instanța de recurs va analiza dacă această omisiune poate fi acoperită de celelalte trei criterii caracteristice testului de proporționalitate.

Referitor la al doilea criteriu, Ct.E.D.O. a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea Ponomaryov vs Ucraina, 3 aprilie 2008, parag. 41, Ustimenko vs Ucraina, 20 octombrie 2015, parag. 47; Industrial Financial Consortium Investment Metallurgical Unio vs Ucraina, 26 iunie 2018, parag. 158 – 159).

În aceste condiții, completul de judecată stabilește că intervalul de timp luat în considerare de instanța de recurs, care a fost necesar pentru recurenți de a declara recurs, a constituit în mediu de la 2 până la 5 luni. Perioadele respective au fost calculate de la 5 iunie 2018, care reprezintă data expedierii deciziei, coroborată cu data publicării deciziei pe pagina web a instanței de apel. Astfel, Stratulat Elena s-a folosit de calea de atac după aproximativ o lună și 3,5 săptămâni. Pe de altă parte, Covalciuc Irina, Chirov Gheorghii, Pascaru Liliana, Sajin Vasile, Tomacu Gheorghe, Lupu Andrei, Moraru Cristina, dar și Cucurudza Nicolae, care a fost reprezentat de avocatul Chiosa Serghei, au avansat recursul peste 3 luni. Avocatul Zama Vitalie, reprezentantul recurentului Căpățină Ion, a expediat cererea de recurs în adresa Curții Supreme de Justiție la 1 noiembrie 2018, adică peste 5 luni. În ultimul caz, Gandraman Rodica a formulat cererea în termen de 6 luni de la data transmiterii deciziei. Respectiv, instanța de recurs observă că marja de prelungire a perioadei pentru o cale de atac nu este nelimitată, iar termenul de mai sus este destul de lung, ceea ce a implicat obligativitatea recurenților de a furniza probe care pot justifica ingerința în principiul res judicata.

La acest capitol, completul de judecată constată că cererea recurentei Stratulat Elena dedusă judecății a fost declarată în termenul prevăzut mai sus.

Față de următoarele 4 cereri de recurs, instanța de recurs va verifica, în continuare, comportamentul ales de recurenți, inclusiv de reprezentanții lor, pentru a afla soarta dosarului, în care au fost implicați. În context, jurisprudența Curții de la Strasbourg a stabilit că partea este obligată de a lua măsurile necesare pentru a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care are cunoștință (a se vedea, spre exemplu, Gurzhyy vs Ucraina (dec.), 1 aprilie 2008 și Muscat vs Malta, 17 iulie 2012, parag. 44; Antunovic vs Croatia, 4 octombrie 2016, parag. 55 – 56).

Completul de judecată observă că recurentul Cucurudza Nicolae a fost reprezentat de avocatul Chiosa Serghei în cadrul procedurilor judiciare pe baza mandatului seria MA nr. 0494093 din 5 aprilie 2016 (vol. VII, f. d. 217). Prin urmare,

potrivit procesului – verbal al ședinței judiciare în apel din 18 aprilie 2018, recurentul nominalizat nu a fost prezent, dar avocatul Chiosa Serghei a susținut poziția clientului și a cerut respingerea cererilor de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe de judecată. Deopotrivă, conform mandatului seria MA nr. 0869400 din 22 februarie 2018, avocatul Zama Vitalie a apărat interesele recurentului Căpățînă Ion (vol. VI, f. d. 78). În cadrul aceleiași ședințe, Căpățînă Ion a fost absent, însă avocatul lui Zama Vitalie a solicitat respingerea cererilor de apel și menținerea hotărârii primei instanțe de judecată. Așadar, în prezența avocaților și după ascultarea lor, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a dispus amânarea deliberării hotărârii pentru 25 aprilie 2018, ora 15:30 (vol. XIII, f. d. 192 - 194). Totuși, la 25 aprilie 2018, dispozitivul deciziei contestate a fost pronunțat în absența avocaților Chiosa Serghei și Zama Vitalie, devenind definitiv și executoriu în acord cu articolul 394 din Codul de procedură civilă.

Cu titlu de principiu, prin prisma responsabilităților din art. 1 și art. 54 alin. (1), (3), (5) al Legii nr. 1960 din 19 iulie 2002 cu privire la avocatură, reprezentanții Chiosa Serghei și Zama Vitalie au fost în măsură să prevadă, în mod exact, o asemenea succesiune de acțiuni din partea autorității judecătorești și să cunoască că toate hotărârile judecătorești, cu excepțiile prevăzute de Regulamentul sus – citat, sunt publicate pe portalul instanțelor de judecată. La fel, în virtutea funcției lor, ei a știut cerințele articolului 434 din Codul de procedură civilă și modalitatea de publicarea a hotărârilor, iar, după caz, trebuiau să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea, *mutatis mutandis*, Henrioud vs Franța, 5 noiembrie 2015, parag. 61, Trevisanato, ibidem, parag. 45, Sturm, citată mai sus, parag. 40). În aceste condiții, procedura în fața Curții Supreme de Justiție ar putea fi în mod legitim mai formală, asigurând scopul unei bune administrări a justiției (a se vedea Levages Prestations Services, citată anterior, parag. 48 sau Paljic vs Germania, 1 februarie 2007, parag. 51).

Conjunctura relatată supra confirmă faptul că avocații Chiosa Serghei și Zama Vitalie nu au verificat soarta cauzei civile intentate împotriva clienților lor și soluționată definitiv din 25 aprilie 2018. În particular, luând în considerare data înregistrării cererilor de recurs, aceștia au fost dezinteresați față de dosar timp de circa 5 luni. În plus, avocatul Zama Vitalie a precizat că a luat cunoștință cu decizia contestată pe pagina web a instanței de apel la 10 septembrie 2018, recunoscând că o atare modalitate de comunicare a unei hotărâri judecătorești era accesibilă. În același timp, el nu a explicat instanței motivele vizualizării paginii web abia la 10 septembrie 2018.

În privința recursurilor formulate de către Pascaru Liliana, Covalciuc Irina, Chirov Gheorghii, Sajin Vasile, Tomacu Gheorghe, Lupu Andrei, Moraru Cristina și Gandraman Rodica, instanța de recurs consideră relevant să țină seama de comportamentul lor în stadiile anterioare ale procedurii. Astfel, conform procesului – verbal al ședințelor judiciare din 14 februarie 2018 și 18 aprilie 2018, Chirov Gheorghe a participat personal în fața instanței de apel. Ulterior, el nu a comunicat motivul absenței (vol. VIII, f. d. 123, 179, 191). Totodată, procesul – verbal al ședinței din 25 aprilie 2018 denotă că Sajin Vasile, Lupu Andrei, Covalciuc Iurii au asistat la pronunțarea deciziei (vol. VIII, f. d. 194). De altfel, deși recursul a fost

semnat de Covalciuc Irina, totuși, potrivit extrasului din registrul bunurilor imobile, atât Covalciuc Iurii, cât și Covalciuc Irina, sunt proprietarii terenului cu nr. cadastral YYYYYY.064, obținut prin contractul de vânzare – cumpărare nr. 1045 din 15 martie 2011 (vol. IV, f. d. 26).

Completul de judecată notează că Pascaru Liliana a fost înștiințată, de la bun început, despre existența prezentului proces judiciar. În esență, ea a primit, contra semnătură, notificarea despre intentarea procedurii de apel și cererile de apel supuse examinării (vol. VII, f. d. 19; vol. VIII, f. d. 9). Totuși aceasta nu s-a înfățișat în ședințele judiciare. În cazul de față, pasivitatea ei nu a fost motivată și explicată în cererea de recurs.

Cu privire la recurentul Tomacu Gheorghe, instanța de judecată reține că el a primit dispozitivul hotărârii primei instanțe la adresa raionul Rezina, sat. Ignăței (vol. VI, f. d. 193). Ulterior, potrivit plicului din 13 noiembrie 2017, expediat de Curtea de Apel Chișinău, recurentul a fost plecat de la acest domiciliu fără a-și îndeplini obligația din articolul 107 din Codul de procedură civilă conform căruia dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului, partea este obligată să comunice instanței, prin cerere, noua adresă, iar, în lipsa unei astfel de comunicări, citația sau înștiințarea se trimite la ultima adresă cunoscută instanței și se consideră înmănată chiar dacă destinatarul nu mai locuiește acolo. Cu alte cuvinte, el ar fi putut manifesta un minimum de diligență în timpul procedurilor în discuție și ar fi putut respecta condiția prevăzută la articolul citat mai sus (a se vedea *mutatis mutandis Ioannis Papageorgiou vs Grecia*, 24 octombrie 2013, parag. 44 – 47).

Referitor la Moraru Cristina, completul de judecată observă că instanțele ierarhic inferioare au citat-o la adresa indicată în Registrul de stat al populației (vol. IV, f. d. 77; vol. VIII, f. d. 25-26), dar și la o altă adresă (vol. VII, f. d. 67). În primul caz, plicul a conținut informația potrivit căreia ea și-a schimbat locul de domiciliu, iar, în al doilea caz, înștiințarea judiciară a fost trimisă la domiciliul ei din mun. Chișinău, str. Busuiocești, nr. 16, ap. 11. Deși ultima adresă este inserată personal de către recurentă în cererea ei de recurs, ea nu a reclamat scrisoarea judiciară fără a oferi motive în această parte (vol. IX, f. d. 33).

În sfârșit, instanța de judecată notează că instanța de apel a expediat cererea de apel către Gandraman Rodica pe adresa mun. Chișinău, bd. Moscovei, nr. 26, ap. 48. Scrisoarea Curții de Apel Chișinău nu a fost reclamată (vol. VII, f. d. 63 – 64). În retrospectivă, Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău a încercat să o înștiințeze pe aceasta la aceeași adresă, care nu a fost încununată cu succes din cauza unor motive similare (vol. V, f. d. 67 - 68).

Completul de judecată opinează că este adevărat că recurenții nominalizați nu au fost reprezentați de un avocat în cadrul procedurii de apel și celei de recurs, ceea ce le-a îngreunat să se orienteze în normele de procedură. Cu toate acestea, în dosarul cauzei nu există nimic care să sugereze că decizia lor de a solicita sau de a nu solicita asistența unui avocat a fost o problemă care implică responsabilitatea autorității judecătorești. Mai mult, Covalciuc Irina, Chirov Gheorghii, Sajin Vasile, Tomacu Gheorghe, Lupu Andrei, Moraru Cristina nu au prezentat niciun argument referitor la depunerea așa de târzie a cererii de recurs. În general, aceștia nu au motivat respectarea acestui criteriu de admisibilitate, ceea ce creează impresia că l-au evitat

sau ignorat în mod deliberat. Spre deosebire, Pascaru Liliana a susținut că a respectat termenul de 2 luni, întrucât materialele cauzei nu conțin probe ce-ar viza primirea efectivă a deciziei instanței de apel din 25 aprilie 2018. În egală măsură, Gandraman Rodica a afirmat că instanța de apel nu a informat-o despre existența unor apeluri împotriva hotărârii din 30 mai 2017 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

În lumina celor relatate, instanța de judecată este de acord că instanța de apel avea obligația de a anexa dovada recepționării hotărârii de către recurenții nominalizați, dar, în anumite cazuri, justițiabilii, care nu au primit date despre progresele înregistrate în dosarul lor de aproximativ de 6 sau, după caz, 10 luni (Pascaru Liliana a primit ultima citație la 11 noiembrie 2017), ar fi putut, în mod rezonabil, să contacteze instanța pentru a verifica statutul acestuia (a se vedea *Gurzhy vs Ucraina*, 1 aprilie 2008).

Prin urmare, întrebarea în cauza de față nu constă în ce măsură autoritățile judiciare au asigurat recurenților comunicarea cu promptitudine a deciziilor lor, dar în ce măsură au împiedicat eforturile rezonabile de a le accesa. În mod excepțional, instanța de judecată evidențiază natura litigiului al cărui rezultat putea culmina cu lipsirea dreptului de proprietate asupra terenurilor obținute de la administrația publică locală Trușeni, de vreme ce valabilitatea lor a fost pusă la îndoială de către Nosaci Tatiana și Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat. În contextul dat, impactul în privința intereselor recurenților era unul considerabil, iar aceștia, în viziunea instanței, trebuiau să depună un efort sporit în vederea apărării dreptului de proprietate contestat.

Dimpotrivă, în lipsa oricăror argumente contrare, completul de judecată trebuie să acorde încredere modalităților de comunicare a deciziei din 25 aprilie 2018, și anume, prin expedierea ei și publicarea pe pagina web. După aceste acțiuni, niciun recurent din cei indicați supra nu a demonstrat că, fiind lipsit de orice informație, a încercat să contacteze Curtea de Apel Chișinău fie în scris, telefonic sau în orice alt mod, între noiembrie 2017 sau, după caz, 25 aprilie 2018, și 13 septembrie 2018. Mai mult, aceștia și, în special, Moraru Cristina, nu au susținut că modalitățile de comunicare a actelor au fost ineficace, de exemplu, din cauza deficiențelor înregistrare la dosar (a se vedea, în schimb, *Sukhorubchenko vs Russia*, 10 februarie 2005, parag. 45, 50). Or, în esență, posibilitatea reală de a avea acces la un dispozitiv, care le-ar permite să navigheze pe pagina web a instanțelor judecătorești, nu a fost negată de nimeni. În aceeași ordine de idei, instanța de recurs reține că recurenții nu au invocat o situație personală complicată sau dificilă care ar reprezenta factori extraordinari, ce ar putea afecta intervalul de timp la depunerea recursului (a se vedea, în schimb, *Marc Brauer*, ibidem, parag. 43).

În aceeași ordine de idei, instanța de judecată califică alegația recurentei Pascaru Liliana menționat mai sus ca fiind declarativă. Circumstanțele redate mai sus denotă o anumită lipsă de diligență din partea ei și indică faptul că ea a fost conștientă despre existența inițierii procedurii de apel și desfășurării procedurii. Deopotrivă cu cele evocate, completul de judecată remarcă că recurenta nu a dorit să se prezinte personal în fața instanței de judecată și să-și exprime opinia în privința cauzei civile. În acest sens, pentru ca renunțarea să fie efectivă, trebuie să se arate că părțile ar fi putut în mod rezonabil să prevadă consecințele comportamentului său (a se vedea

Sejdovic vs Italia (M.C.), 1 martie 2006, parag. 87; Idalov vs Rusia (M.C.), 22 mai 2012, parag. 173, Jones vs Regatul Unit (dec.), 9 septembrie 2003; Gazizov vs Rusia, 24 iulie 2018, parag. 27). În special, aceasta era conștientă că apelanții Nosaci Tatiana, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Șevcenco Tudor au solicitat anularea actelor administrative și civile, implicit hotărârea primei instanței, în baza căroră, ea a obținut dreptul de proprietate asupra terenurilor din speță. Astfel, instanța de judecată consideră că recurenta ar fi trebuit să-și dea seamă că, în urma procedurilor descrise mai sus, urma să se ajungă la o finalitate a procesului printr-un act judecătoresc, ce-ar putea include, în general, o anumită șansă de succes pentru admiterea cererilor de apel. Simplul fapt că nu există o dovadă a recepționării a deciziei instanței de apel constituie o încercare a acesteia de a justifica omiterea termenului de prescripție și de a masca inacțiunea ei pe parcursul întregului dosar.

În lumina celor relatate, instanța de recurs nu are nici un motiv să se îndoiască de faptul că Pascaru Liliana și-a exprimat dezinteresul față de pricină într-un mod voluntar și cu bună – știință (a se vedea Gazizov, ibidem, parag. 27 și decizia de inadmisibilitate în cauza Năstase vs Moldova, 4 decembrie 2018).

Per ansamblu, completul de judecată subliniază că recurenții sus – menționați, dar și avocații Chiosa Serghei și Zama Vitalie, nu au susținut că nu au fost conștienți de cerința de 2 luni pentru depunerea unei cereri de recurs. Deși ei nu au fost obligați să depună vreo cerere de obținere a copieii hotărârii judecătorești mai devreme de 30 zile de la data pronunțării, aceștia trebuiau să-și asume responsabilitatea pentru consecințele deciziei lor de a se informa despre soarta dosarului abia în perioada august – septembrie 2018. Așteptarea lor din 25 aprilie 2018 până la 10 septembrie 2018 și, după caz, 1 noiembrie 2018 nu a fost motivată.

În astfel de circumstanțe, deși instanța de apel nu dispune de o confirmare semnată de recurenți sau de avocații lor referitor la primirea deciziei contestate, totuși drepturile procedurale sunt însoțite de obligații procedurale (a se vedea Zubac vs Croația (M.C.), 5 aprilie 2018, parag. 93). Completul de judecată ar dori, de asemenea, să sublinieze că părțile din litigiu trebuiau să fie vigilenți în ceea ce privește respectarea etapelor procedurale referitoare la cazul lor. Astfel, instanța de recurs notează că instanța ierarhic inferioară a publicat în mod eficient decizia contestată la 28 mai 2018 și a expediat-o la 5 iunie 2018, iar lipsa unor acțiuni concrete de a afla soarta dosarului în perioada aprilie – septembrie, noiembrie 2018, demonstrează că participanții respectiv nu au depus suficientă diligență într-un timp rezonabil pentru a afla motivele admiterii apelurilor supuse examinării (a se vedea cauză similară Karakutsya vs Ucraina, 16 februarie 2017, parag. 60 – 61). De altfel, cu mici excepții, recurenții au participat activ în fața instanței de apel, iar pasivitatea lor nu a găsit nicio explicație plauzibilă.

Pe baza celor prezentate, instanța de judecată este de părere că nerespectarea termenului de avansare a unui recurs a fost cauzat în întregime de comportamentul recurenților și reprezentanților lor, fiind încălcate obligațiile procedurale din articolul 56 alin. (3) și articolul 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă. În plus, în conformitate cu articolul 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, culpa reprezentanților Chiosa Serghei și Zama Vitalie este echivalentă culpei părților Cucurudza Nicolae și Capațină Ion. În esență, erorile procedurale ar fi putut fi evitate

de la bun început și, ținând cont că acestea sunt, în principal, imputabile pentru recurenți, consecințele negative le revin tot lor (a se vedea Zubac, ibidem, parag. 121).

Cu privire la ultimul aspect, completul de judecată învederează că, în hotărârile Popov vs Moldova (nr. 2) (6 decembrie 2005, parag. 53), Melnic vs Moldova (14 noiembrie 2006, parag 40 și 41), Dacia S.R.L. vs Moldova (18 martie 2008, parag. 77) sau Nichifor vs Moldova (20 septembrie 2016, parag. 29 – 32), s-a constatat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamanților la un proces echitabil.

Prin urmare, completul de judecată consideră că intimații beneficiază de o decizie judecătorească, care se bucură de autoritatea lucrului judecat (a se vedea hotărârea nr. 32 din 17 noiembrie 2016 a Curții Constituționale, parag. 57, 64). În acest sens, o eventuală înrăutățirea a unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care – după cum este în această cauză – ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă nu ar fi fost contrazisă de recurenți, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (a se vedea, mutatis mutandis, Popov (no. 2), ibidem, parag. 53).

Intimatul Șevcenco Tudor a susținut în referințele lui că cererile de recurs sunt depuse peste termen legal cu circa 3 și 5 luni (vol. IX, f. d. 43 și 143).

Luând în considerare interesele concurente și sintetizând cele determinate supra, recurenții nu au furnizat nicio explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care au așteptat până la 10 - 13 septembrie și 1 noiembrie 2018 să depună o cerere de recurs împotriva unei decizii despre care au putut afla, în mod rezonabil și obiectiv, din 5 iunie 2018 (a se vedea Seal vs Regatul Unit 7 decembrie 2010, parag. 82, și Wyssenbach vs Elveția, 22 octombrie 2013, parag. 39 – 40; Archebasov vs Ucraina, 22 mai 2018, parag. 31). În concluzie, instanța de judecată constată că Pascaru Liliana, Covalciuc Irina, Chirov Gheorghii, Sajin Vasile, Tomacu Gheorghe, Lupu Andrei, Moraru Cristina, Cucurudza Nicolae, care este reprezentat de avocatul Chiosa Serghei, și Căpățînă Ion, reprezentat de avocatul Zama Vitalie, au declarat cererile de recurs în afara termenului de 2 luni prevăzut în articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu articolul 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la articolul 434.

Având în vedere considerațiile de mai sus, completul de judecată observă că esența dreptului de acces al recurenților nu a fost afectată și că restricția în cauză este justificată și se întemeiază pe articolul 434 din Codul de procedură civilă, care este formulat clar și previzibil. La fel, limitarea respectivă urmărește un scop legitim și este proporțională, fiind bazată pe criterii bine definite și transpuse la circumstanțele concrete din speță. Mai mult, testul de proporționalitate a permis stabilirea unui echilibru între interesul general al securității juridice și dreptul la un proces echitabil a tuturor părților implicate în prezentul proces judiciar. Din raționamentele date, se decide în mod unanim că cererile avansate de recurenții sus - citați sunt depuse peste

termen și nu pot fi acceptate spre examinare în fond, urmând a fi considerate inadmisibile.

Cu toate acestea, situația recurenteii Gandraman Rodica este diferită de cazul recurenteii Moraru Cristina, întrucât ultima nu s-a referit deloc la aspectul procedural pus în discuție, considerând că s-a încadrat în limitele impuse de lege. Așadar, instanța de judecată subscrie argumentului primei recurente potrivit căreia instanța de apel nu i-a comunicat despre intentarea procedurii de apel și, după caz, decizia motivată din 25 aprilie 2018. Prin urmare, conform recipisei, se constată că ea a cunoscut despre decizia motivată la 29 octombrie 2018, ceea ce demonstrează respectarea art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă (vol. IX, f. d. 133).

În continuare, completul de judecată a audiat raportul verbal al judecătorului raportor, cu privire la esența și temeiurile recursurilor avansate de către Stratulat Elena, reprezentată de avocatul Josan Vasile, și de către Gandraman Rodica, inclusiv dacă argumentele recurenteii referitoare la ilegalitatea deciziei atacate întrunesc criteriile formale din articolul 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Articolul 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă dictează regula principală potrivit căreia părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

La acest capitol, alin. (2) și (3) din articolul 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat. Iar, alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Mai mult, modul de prezentare și formulare a chestiunilor de drept a fost explicat în punctele 22 – 27 din Hotărârea explicativă nr. 5 din 11 noiembrie 2013 a Plenului Curții Supreme de Justiție (a se vedea similar *Trevisanato vs Italia*; 16 decembrie 2016, parag. 22 – 23, 36).

În mod corespunzător, instanța de recurs notează că reglementările referitoare la rigorile impuse de articolul 432 alin. (1) - (4) din Codul de procedură civilă sunt redactate suficient de clar și îndeplinesc criteriul de previzibilitate. Mai mult, scopul acestui articol este, atât de a proteja interesul recurenteii de a obține, după caz, casarea sau modificarea deciziei atacate, cât și de a păstra rolul Curții Supreme de Justiție de a se ocupa numai de probleme de o importanță semnificativă specificat în articolul 1 alin. (2) din Legea nr. 789-XIII din 26 martie 1996 (a se vedea *Zubac*, ibidem, parag. 83, 105 - 106).

În consecință, limitările impuse de articolul 432 alin. (2) – (4) din Codul de procedură civilă urmăresc un scop legitim, respectând în același timp cerințele securității juridice și buneii administrări a justiției (a se vedea *Benjamin Nersesyan vs Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Marc Brauer*, ibidem, parag. 35; *Miessen*, ibidem, parag. 67; *Sturm vs Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36; *Zubac*, ibidem,

parag. 98). Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea *Ronald Vermeulen vs Belgia*, 17 iulie 2018, parag. 44).

Astfel, instanța de judecată conchide că judecarea recursului, exercitat conform rigorilor impuse de articolul 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai pentru problemele de drept material și procedural. Curtea Supremă de Justiție verifică doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În acest caz, instanța de recurs nu cercetează cum a fost reflectată realitatea obiectivă a faptelor determinate de instanțele ierarhic inferioare, cu excepția situației în care constatările pot fi considerate arbitrare sau vădit nerezonabile.

În speță, completul de judecată nu a identificat niciun indiciu care, la prima vedere, ar putea ridica probleme de drept prin prisma articolului 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă. Or, deși recurenta Gandraman Rodica a invocat că nu a fost citată în ordine de apel, totuși nu a subliniat că i-a fost încălcat vreun drept. În realitate, argumentele susținute de ea vizează aspecte juridice extrem de tehnice care nu implică nicio revizuire a faptelor constatate de instanțele ierarhic inferioare și care ar putea necesita o audiere publică (a se vedea similar *Mutu și Pachstein vs Elveția*, 2 octombrie 2018, parag. 187). Respectiv, instanța de recurs consideră că recurenta nu a demonstrat că aplicarea articolului 379 alin. (1) din Codul de procedură civilă a prejudiciat corectitudinea generală a procedurilor civile și nu dezvăluie acțiuni arbitrare din partea Curții de Apel Chișinău.

Instanța de judecată observă că Stratulat Elena, reprezentată de avocatul Josan Vasile, și Gandraman Rodica au criticat decizia din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza articolului 432 alin. 2 lit. a), b) și c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă. Totuși, în virtutea principiului *jura novit curia*, instanța de recurs are competența de a decide asupra caracterului juridic al argumentelor inserate în cererea de recurs, prin examinarea lor, în lumina temeiurilor articolului 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

În cazul de față, completul de judecată notează că, pentru a motiva admiterea apelurilor avansate de către Nosaci Tatiana, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, Șevcenco Tudor și admiterea cererii de alăturare la apel depusă de Hohlov Vladimir, Andoni Nicolai, Ștora Marina și Malișev Serghei, Curtea de Apel Chișinău s-a călăuzit de art. 68 alin. (4) din Legea nr. 436 – XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și art. 17 alin. (1) lit. a) din Legea contenciosului administrativ. Așadar, în temeiul acestora și în baza unor raționamente fiabile, Curtea de Apel Chișinău a stabilit că acțiunile apelanților sunt depuse în cadrul termenului de prescripție. În schimb, recurențele au susținut că nu au fost prezentate probe pentru prelungirea termenului de depunere a cererii de chemare în judecată. În această împrejurare, instanța de apel a dat o apreciere juridică plicului anexat la materialele cauzei. Pe de altă parte, ambele recurente nu au reușit să convingă că instanța de apel a cercetat dovada dată într-un mod arbitrar sau vădit nerezonabil, în special, în contradicție cu rigorile articolului 118 și 130 din Codul de procedură civilă. Mai mult, ele nici nu a încercat să ofere o altă situație de fapt, prin intermediul unor dovezi, care ar putea pune la îndoială cele determinate mai sus.

În continuare, completul de judecată notează că întinderea obligației de a motiva hotărârea poate varia în dependență de circumstanțele specifice, natura și

complexitatea cauzei (a se vedea Ruiz Torija vs Spania, 9 decembrie 1994, parag. 29). Prin urmare, în lumina împrejurărilor din speță, instanța de recurs reține că instanța de apel și-a motivat amply decizia și a răspuns la toate argumentele esențiale ale cauzei (a se vedea deciziile de inadmisibilitate în cauzele Victor Harovschi vs Moldova, 18 noiembrie 2008; Fundația pentru Copii Speranța vs Moldova, 17 octombrie 2017 sau Calancea și alții vs. Moldova, 6 februarie 2018, parag. 20, 34 – 35). În special, această a argumentat ilegalitatea deciziei nr.12/4 din 8 noiembrie 2010 a Consiliului comunei Trușeni prin prisma înscrisurilor din dosar și textelor de lege menționate succint în rezumatul deciziei instanței de apel din 25 aprilie 2018 prezentat mai sus. Totodată, pe baza art. 21 alin. (1), (3); art. 219 alin. (1) și (2) și art. 220 alin. (1) din Codul civil, instanța de apel a constatat că, în urma anulării deciziei contestate, trebuie anulate contractele de vânzare – cumpărare a loturilor de teren din speță, care sunt niște acte juridice subsecvente. De altfel, alegațiile formulate de Stratulat Elena și Gandraman Rodica referitor la pretinsa buna - credință nu au putut înlătura efectele nulității absolute, ce a lovit actele juridice la care au participat acestea în calitate de cumpărător și, după caz, vânzător. Mai mult, Curtea de Apel Chișinău a notat că fiecare parte trebuie să restituie tot ceea ce a primit în baza actului juridic nul, iar în cazul imposibilității de restituire, este obligată să plătească contravaloarea prestației în acord cu art. 219 alin. (2) din Codul civil. Prin urmare, interesele lor au fost luate în considerare și soluționate într-un mod echitabil prin decizia din 25 aprilie 2018.

În orice caz, completul de judecată observă că Stratulat Elena, asistată de un avocat la alegerea ei, a formulat prezenta cerere după ce a beneficiat de o procedură contradictorie în fața instanțelor ierarhic inferioare. De altfel, aceasta a avut ocazia de a-și prezenta elementele de probă și de a-și apăra cauza în mod liber, fiind audiat de o primă instanță și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept invocate de părți și relevante litigiului (a se vedea A. Menarini Diagnostics S.R.L. vs Italia, 27 septembrie 2011, parag. 59; Akaki Tchaghiashvili vs Georgia, 2 septembrie 2014, parag. 34, Samardžić, ibidem, parag. 31, Gohe și alții vs Franța, 3 iulie 2018, parag. 41 - 43).

Un raționament subsidiar rezidă în faptul că Stratulat Elena a fost reprezentată în fața instanței de recurs de către avocatul Josan Vasile (vol. VII, f. d. 200), care a fost în măsură să cunoască cerințele articolului 432 alin. (2) – (4) din Codul de procedură civilă, iar, după caz, să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea, *mutatis mutandis*, Henrioud vs Franța, 5 noiembrie 2015, parag. 61, Trevisanato, ibidem, parag. 45, Sturm, citată mai sus, parag. 40).

Pe baza celor prezentate, completul de judecată constată că Stratulat Elena și Gandraman Rodica nu au adus suficiente argumente cu privire încălcările comise de instanța de apel, pe care le-ar fi considerat esențiale și ar putea obliga instanța de recurs să primească cererile lor spre examinarea în fond și, eventual, să caseze hotărârea judecătorească contestată. Prin urmare, temeiurile invocate nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la articolul 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursurile deduse judecății nu corespund condiției de a fi efective (a se vedea, inter alia, Petrovic vs Luxemburg, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, Sturm, ibidem, parag. 32).

Considerațiile de mai sus sunt suficiente pentru a permite instanței de judecată de a reține existența temeiului prevăzut la articolul 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare condiții, conjunctura respectivă confirmă că marja de apreciere a instanței de recurs nu a fost disproporționată cu obiectivele securității raporturilor juridice și buneii administrări a justiției, după caz, s-a accentuat rolul instanței supreme de a interpreta uniform legea și de a soluționa litigiile apărute în cadrul aplicării legilor, în raport cu obiecțiile formulate în recursuri. Deci, în opinia instanței, normele de drept procedural nu au format un obstacol care să afecteze esența dreptului recurentelor de acces la un tribunal.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de articolul 6 parag. 1 din C.E.D.O., instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză și de trăsăturile speciale ale procedurii în ordine de recurs (a se vedea, inter alia, *Latourniere vs Franța*, 10 decembrie 2002, parag. 2; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). În concepția instanței europene, articolul 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind lipsit de șanse de succes (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen vs Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag. 45; *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag. 46; *Guelfucci vs Franța*, 3 iulie 2018, parag. 42 - 44). Aceste raționamente se transpun direct în cazul de față, de vreme ce esența și temeiurile din cererile de recurs, inclusiv și argumentele cuprinse în ele, nu sunt în stare să afecteze legalitatea deciziei atacate sau a procedurii în ansamblu.

Având în vedere circumstanțele care preced, completul de judecată decide în mod unanim că recursurile declarate de către Stratulat Elena, reprezentată de avocatul Josan Vasile, și Gandraman Rodica nu ridică probleme de drept și nu pot fi acceptate spre examinare în fond, urmând a fi considerate inadmisibile.

În conformitate cu articolul 270, articolul 433 lit. a) și articolul 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Stratulat Elena, reprezentată de avocatul Josan Vasile, de către Cucurudza Nicolae, reprezentat de avocatul Chiosa Serghei, de către Căpățînă Ion, reprezentat de avocatul Zama Vitalie, de către Pascaru Liliana, Covalciuc Irina, Chirov Gheorghii, Sajin Vasile, Tomacu Gheorghe, Lupu Andrei, Moraru Cristina și Gandraman Rodica.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

